

ვარძიის კომპლექსთან ტურისტული ინფრასტრუქტურის მოწყობა, ასპინძის მუნიციპალიტეტი

ქვე-პროექტის გარემოსდაცვითი მიმოხილვა

რეგიონალური განვითარების მესამე პროექტი
დაფინანსებული მსოფლიო ბანკის მიერ

ქვე-პროექტის აღწერა

ქვე-პროექტი „ვარძიის კომპლექსთან ტურისტული ინფრასტრუქტურის მოწყობა“ ითვალისწინებს შემდეგი სამუშაოების განხორციელებას:

- არსებული ავტოსადგომის გაფართოება;
- ვიზიტორთა ცენტრის მოწყობა;
- ვენახის ტერასების მოწყობა;
- ვარძიის კომპლექსთან მისასვლელი გზის რეაბილიტაცია (საერთო სიგრძით- 3 კმ).

საპროექტო ტერიტორია მდებარეობს სამხრეთ საქართველოში, ასპინძის მუნიციპალიტეტში, თბილისიდან 253, ხოლო ასპინძიდან 30 კილომეტრის დაშორებით. ვარძია წარმოადგენს მდინარე მტკვრის მარცხენა ნაპირზე მდებარე ერუშეთის მთის ფერდობში არსებულ გამოქვაბულ მონასტერს. ვარძია-ხერთვისის ტერიტორია შეყვანილი იქნა იუნესკოს მსოფლიო მემკვიდრეობის სამომავლო საცდელ სიაში.

რაც შეეხება ქვე-პროექტის დიზაინს, იგი უკვე შეთანხმებულია საქართველოს კულტურული მემკვიდრეობის დაცვის ეროვნულ სააგენტოსთან.

ქვე-პროექტი ითვალისწინებს შემდეგი სამუშაოების განხორციელებას:

არსებული ავტოსადგომის გაფართოება: ქვე-პროექტი ითვალისწინებს არსებული ავტოსადგომის გაფართოებას (მთლიანი ფართობი იქნება 2014 მ², არსებული ავტოსადგომის ფართობი - 957 მ², დამატებითი ფართობი 1084 მ²), რომელიც მდებარეობს მტკვრის მარცხენა სანაპიროზე. ავტოსადგომის მარცხენა მხარეს მოხდება ქვის დაბალი გალავნის დემონტაჟი და დამონტაჟდება მსგავსი ტიპის ახალი გალავანი ქვე-პროექტის ტერიტორიის მთელ პერიმეტრზე, ხოლო ავტოსადგომის სამხრეთიდან მოეწყობა ჩამირული ბორდიური.

პროექტის თანახმად, პარკინგის ტერიტორია განკუთვნილია სამი ავტობუსისა და ათი მსუბუქი ავტომობილისათვის. აღნიშნული ტერიტორია ხელსაყრელია ტრანსპორტის გაჩერებისა და მანევრირებისთვის.

ქვე-პროექტის ფარგლებში ასევე მოეწყობა გარე განათება, დაირგვება ბუჩქები, ხოლო ავტოსადგომზე დაიგება ასფალტ/ბეტონის საფარი. ქვე-პროექტი ასევე ითვალისწინებს ავტოსადგომის ტერიტორიის მონიშვნას. მიწის ნაკვეთი, რომელიც განკუთვნილია პარკირებისათვის რეგისტრირებულია როგორც სახელმწიფო საკუთრება, მაგრამ სარგებლობის უფლება მინიჭებული აქვს საქართველოს კულტურული მემკვიდრეობის დაცვის ეროვნულ სააგენტოს. პარკინგის ტერიტორიის მიმდებარედ განთავსებულია შენობა-ნაგებობები, ერთ-ერთი მათგანი რეგისტრირებულია, როგორც სახელმწიფო საკუთრება და წარმოადგენს საზოგადოებრივ ტულეტს. ხოლო, დანარჩენი შენობები რეგისტრირებულია კერძო საკუთრებად და წარმოადგენენ სავაჭრო პავილიონებსა და კაფეებს (იხ. დანართი 1).

გზის რეაბილიტაცია: სარეაბილიტაციო გზა (სიგრძე 3 კმ) იწყება მდინარე მტკვარზე არსებული ხიდიდან და მიუყვება მდ. მტკვარს, სოფელ მირაშხანისკენ. ქვე-პროექტი ითვალისწინებს არსებული დაზიანებული ასფალტის საფარის მოხსნასა და მის ხელახალ მოასფალტებას (18150მ³), ასევე ლითონის წყალგამტარი (24მ) მილების მონტაჟს. ამჟამად, გზა არის ცუდ მდგომარეობაში, დაზიანებული, სახიფათო და არაკომფორტული ორივე- ტრანსპორტისა და ქვეითად მოსიარულეთათვის. საჯარო რეესტრის მიერ მოწოდებული საკადასტრო მონაცემების მიხედვით, გზის მონაკვეთი, რომლის რეაბილიტაციას იგეგმება რეგისტრირებულია, როგორც ასპინძის მუნიციპალიტეტის საკუთრება.

ვენახის ტერასების მოწყობა: ქვე-პროექტის ფარგლებში დაგეგმილია რეგიონისთვის დამახასიათებელი ვენახის ტერასების მოწყობა (სარეკონსტრუქციო ტერიტორია - 3020 კვ.მ; მოეწყობა 12 ტერასა).

ტერასის მოსაწყობად სტრუქტურულად ყველაზე შესაბამისი ადგილი არის ზემოთხსენებული ვარძიის კომპლექსთან მისასვლელი გზის მარჯვენა მხარე. ტერასის ბორცვის ზედაპირის არის ნაკლებად ქვიანი, ამიტომ ადვილად იქნება შესაძლებელი მისი ხელით დამუშავება. ქვე-პროექტი ითვალისწინებს ბორცვის დატერასებას ადგილობრივი ქვით (ტერასების დონეებს შორის მანძილი იქნება 1მ) და ტერასებზე ლამის განთავსებას (აღნიშული მასალა წარმოადგენს ქვიშა-ხრეშის მოპოვების შედეგად წარმოქმნილ მასას, რომელიც არ არის ვარგისი მშენებლობისთვის. აღნიშული გზით ვენახის გაშენება ფართოდ არის გავრცელებული სამცხე-ჯავახეთის რეგიონში). ვენახის გაშენებაზე პასუხისმგებელი იქნება ვარძიის ისტორიულ-არქიტექტურული მუზეუმ-ნაკრძალი (საჯარო სამართლის იურიდიული პირი - საქართველოს კულტურული მემკვიდრეობის დაცვის ეროვნულ სააგენტო).

მიწის ნაკვეთი, რომელიც განკუთვნილია ტერასების მოსაწყობად რეგისტრირებულია, როგორც სახელმწიფო საკუთრება. ხოლო, სარგებლობის უფლება მინიჭებული აქვს საქართველოს კულტურული მემკვიდრეობის დაცვის ეროვნულ სააგენტოს.

ვიზიტორთა ცენტრის მოწყობა: ქვე-პროექტი ითვალისწინებს ორ სართულიანი ვიზიტორთა ცენტრის მოწყობას არსებული ადმინისტრაციის შენობის გვერდით. ვიზიტორთა ცენტრი მაქსიმალურად იქნება მორგებული რელიეფს და მისი იერსახე შესაფერისი იქნება არსებულ ადმინისტრაციულ შენობის იერსახის. პირველ სართულზე განთავსებული იქნება დარბაზი, საგამოფენო სივრცე, ვიზიტორთა ცენტრი და საპირფარეშო (მათ შორის შეზღუდული შესაძლებლობის მქონე პირთათვის). მეორე სართულზე განთავსებული იქნება ადმინისტრაციული ოთახი, საკონფერენციო დარბაზი დამხმარე ოთახით და საპირფარეშო. შენობის ფასადის მოპირკეთება იგეგმება ქართული აგურითა და ბაზალტის ქვით. ქვე-პროექტის დიზაინის მიხედვით შენობა აღჭურვილი იქნება ელექტრო გათბობით და დაკავშირებული იქნება არსებული წყალმომარაგების სისტემასთან.

ასევე, დაგეგმილია ვიზიტორთა ცენტრის საკანალიზაციო სისტემის დაკავშირება არსებულ საკანალიზაციო წყლების გამწმენდ ნაგებობასთან, რომელიც მდებარეობს ავტოსადგომისა და საზოგადოებრივი საპირფარეშოს მიმდებარედ (აღნიშნული მიწა წარმოადგენს სახელმწიფო

საკუთრებას). გამწმენდი ნაგებობა წარმოადგენს ე.წ. სეპტიკს ფილტრებით და დამონტაჟებულია დაახლოებით 6-7 წლის წინ. ამჟამად, ნაგებობა ფუნქციონირებს და ამ დრომდე არ შექმნია რაიმე სახის პრობლემა. გაწმენდილი წყალი ჩაედინება მდინარე მტკვარში.

საქართველოს კულტურული მემკვიდრეობის დაცვის ეროვნული სააგენტო პასუხისმგებელია ნაგებობის მოვლა-პატრონობაზე.

მიწის ნაკვეთი, რომლებიც განკუთვნილია ვიზიტორთა ცენტრის მოსაწყობად რეგისტრირებულია როგორც სახელმწიფო საკუთრება, რომლის სარგებლობის უფლებაც მინიჭებული აქვს საქართველოს კულტურული მემკვიდრეობის დაცვის ეროვნულ სააგენტოს.

სიპ - საქართველოს მუნიციპალური განვითარების ფონდსა და ასპინძის მუნიციპალიტეტს შორის გაფორმებული საინვესტიციო ფინანსური შეთანხმების თანახმად, გზის მოვლა პატრონობაზე პასუხისმგებელი იქნება ასპინძის მუნიციპალიტეტი. სსიპ - საქართველოს მუნიციპალური განვითარების ფონდსა და საქართველოს კულტურული მემკვიდრეობის დაცვის ეროვნულ სააგენტოს შორის გაფორმებული საინვესტიციო ფინანსური შეთანხმების თანახმად, ვიზიტორთა ცენტრის და პარკინგის მიმდებარე ტერიტორიის მოვლა პატრონობაზე პასუხისმგებელი იქნება საქართველოს კულტურული მემკვიდრეობის დაცვის ეროვნულ სააგენტო.

გარემოსდაცვითი სკრინინგი და კლასიფიკაცია

(ა) ზეგავლენის დადგენა

<p>აქვს თუ არა ქვე-პროექტს საგრძნობი ზეგავლენა გარემოზე?</p>	<p>ქვე-პროექტს აქვს მცირე უარყოფითი ზემოქმედება ბუნებრივ გარემოზე და სავარაუდოდ მას ექნება გრძელვადიანი დადებითი ზეგავლენა ბუნებრივ და სოციალურ გარემოზე.</p>
<p>რაში მდგომარეობს ქვე-პროექტის მნიშვნელოვანი დადებითი და უარყოფითი ზეგავლენა გარემოზე?</p>	<p>მოსალოდნელია, რომ ქვე-პროექტს ექნება დადებითი გრძელვადიანი ზეგავლენა ბუნებრივ და სოციალურ გარემოზე, ვინაიდან ვარძიის კომპლექსთან მოეწყობა ტურისტული ინფრასტრუქტურა, რაც გაზრდის მის ტურისტულ მიმზიდველობას.</p> <p>ტურისტების გაზრდილ ნაკადს ექნება დადებითი სოციალური ზეგავლენა დასაქმების შესაძლებლობების გაზრდის თვალსაზრისით. ქვე-პროექტის განხორციელება წვლილს შეიტანს სამცხე-ჯავახეთის რეგიონში ტურიზმზე დაფუძნებული ეკონომიკის და კულტურული მემკვიდრეობის სფეროს განვითარებაში.</p>

ქვე-პროექტის განხორციელება შექმნის ადგილობრივი მოსახლეობის დასაქმების შესაძლებლობას, რაც გაზრდის მათ შემოსავალს.

ვინაიდან ქვე-პროექტი ხორციელდება კულტურული მემკვიდრეობის ძეგლის უშუალო სიახლოვეს, დიდია შემთხვევითი არქეოლოგიური ობიექტების გამოვლენის ალბათობა მიწის სამუშაოების დროს. ასეთ შემთხვევაში, კონტრაქტორმა დაუყონებლივ უნდა შეწყვიტოს მიწის სამუშაოები და აცნობოს მუნიციპალური განვითარების ფონდს. ფონდი თავს მზრივ აცნობებს საქართველოს კულტურისა და ძეგლთა დაცვის სამინისტროს, რომელიც პასუხისმგებელი იქნება მომდევნო ქმედებებზე. სამუშაოს გაგრძელება მოხდება მას შემდეგ, რაც კულტურისა და ძეგლთა დაცვის სამინისტრო მისცემს კონტრაქტორს ნებართვას.

მოსალოდნელი უარყოფითი ზეგავლენა ბუნებრივ და სოციალურ გარემოზე მოსალოდნელია, რომ იქნება მოკლევადიანი: სარეაბილიტაციო და სამშენებლო სამუშაოების შედეგად მოსალოდნელია რომ გაიზრდება მტვრის და გამონახოლქვის ემისიები სამშენებლო მექანიზმების და ტრანსპორტის ოპერირების გამო, გაიზრდება ხმაურისა და ვიბრაციის დონე ფონურთან შედარებით, მოსალოდნელია სხვადასხვა ტიპის სამშენებლო ნარჩენების წარმოქმნა, ასევე, ტრანსპორტის მოძრაობის შეფერხებები.

ასპინძის მუნიციპალიტეტის წერილის თანახმად, სამშენებლო სამუშაოების დროს წარმოშობილი სამშენებლო ნარჩენები და ზედმეტი გრუნტი უნდა განთავსდეს მუნიციპალიტეტის მიერ მითითებული ორი მიწის ნაკვეთიდან ერთ-ერთზე სოფელ თმოგვში, 10 კმ-ის დაშორებით საპროექტო ტერიტორიიდან (იხ. დანართი 1). კონტრაქტორი იქნება პასუხისმგებელი შემდეგში ნარჩენებისა და ზედმეტი გრუნტის მოსწორებაზე.

სამშენებლო მასალების ტრანსპორტირებამ და მძიმე ტექნიკის ინტენსიურმა მოძრაობამ შესაძლოა გამოიწვიოს ადგილობრივი მოსახლეობისა და ვიზიტორების შეწუხება.

ოპერირების ეტაპზე, უნდა მოხდეს წარმოქმნილი მყარი ნარჩენებისა და საკანალიზაციო წყლების გავლენის სათანადო მართვის გზით გარემოზე უარყოფითი

	<p>ზეგავლენის შემცირება. შესაბამისად, ქვე-პროექტი ითვალისწინებს საზოგადოებრივი ტუალეტისთვის და კაფესთვის ბიოლოგიური გაწმენდის ნაგებობის დამონტაჟებას და ასევე საპროექტო ტერიტორიაზე ნაგვის ურნების განთავსებას.</p> <p>ტურისტული ნაკადის ზრდამ შეიძლება გამოიწვიოს არაპირდაპირი უარყოფითი ზეგავლენა გარემოზე, როგორცაა ნარჩენების წარმოქმნის ზრდა, ვანდალიზმის რისკი და სხვა.</p>
<p>შესაძლოა ქვე პროექტს ჰქონდეს რაიმე მნიშვნელოვანი ზეგავლენა ადგილობრივ თემებზე ან სხვა ზემოქმედების ქვეშ მყოფ ადამიანებზე?</p>	<p>პროექტის განხორციელებისას ფიზიკური და ეკონომიკური განსახლება მოსალოდნელი არ არის.</p> <p>რაიმე ნეგატიური ზეგავლენა ადგილობრივ მოსახლეობასა და მათ ეკონომიკურ საარსებო წყაროზე არ არის მოსალოდნელი. არსებული ადმინისტრაციული შენობის მიმდებარედ არის პავილიონები. შესაბამისად, სამშენებლო სამუშაოების განხორციელების შედეგად წარმოქმნილ ემისიებს, მტვერს, ნარჩენებსა და სამშენებლო ნარჩენს ექნება მინიმალური ზეგავლენა არსებულ კაფეებსა და სავაჭრო პავილიონებზე. თუმცა, ისინი შეძლებენ ნორმალურად ჩვეულ რეჟიმში გააგრძელონ თავიანთი საქმიანობა, რადგან კონტრაქტორი ვალდებულია დორებით განათავსოთ სამშენებლო ნარჩენები სპეციალურად გამოყოფილ ადგილებში და პერიოდულად გაიტანოს საპროექტო ტერიტორიიდან. დამატებით, მოსალოდნელი ნეგატიური ზეგავლენა სამშენებლო საქმიანობების შესაძლოა მარტივად შერბილდეს საავტომობილო მოძრაობის სწორი მენეჯმენტით, მძიმე ტექნიკის სათანადო მოვლა-პატრონობითა და სამუშაო საათების დაწესებით.</p> <p>ბუნებრივ გარემოზე უარყოფითი ზეგავლენა, რომელიც აღწერილია ზემოთ, იქნება მოკლევადიანი და შემოფარგლული ქვე-პროექტის განხორციელების ადგილით.</p> <p>ხანგრძლივი სოციალური ზეგავლენა იქნება პოზიტიური, საზოგადოებრივი ინფრასტრუქტურის რეაბილიტაცია-მშენებლობის შემდეგ გაიზრდება დასაქმებულთა რაოდენობა. დროებითი სამუშაო</p>

	<p>ადგილები შეიქმნება სამშენებლო სამუშაოების დროს და ადგილობრივი მოსახლეობის შემოსავალიც გაიზრდება. ეს ყველაფერი კი ხელს შეუწყობს კერძო სექტორისა და ტურიზმთან დაკავშირებული წარმოების განვითარებას. უკეთესი სატრანსპორტო პირობები შეიქმნება, რაც თავის მხრივ დაეხმარება ტურიზმის განვითარებას.</p> <p>ტურისტული ინფრასტრუქტურის მოწყობის შემდეგ, მისი მოვლა-პატრონობისთვის დასაქმდება დამატებით მუშა-ხელი. შესაბამისად, გაიზრდება დასაქმებულთა შემოსავალი.</p>
--	---

(ბ) შემამსუბუქებელი ზომები

<p>განხილული იქნა თუა რა პროექტირებისას ქვე-პროექტის ალტერნატივები?</p>	<p>ტურისტული ინფრასტრუქტურა ადაპტირებული იქნება შეზღუდული შესაძლებლობების მქონე პირებისთვის .</p> <p>პროექტის შემუშავებისას განხილვის საგანი გახდა ვიზიტორთა ცენტრის დიზაინი. მიღებული გადაწყვეტილების მიხედვით, აღნიშული შენობა მაქსიმალურად შესაფერისი იქნება ლანდშაფტთან და მისი იერსახე იქნება შესაბამისობაში მის გვერდით მდებარე არსებულ საინფორმაციო ცენტრთან.</p>
<p>რა შემარბილებელი ღონისძიებებია განსაზღვრული?</p>	<p>სამშენებლო სამუშაოებით გამოწვეული ნეგატიური ზემოქმედების შერბილება ადვილად იქნება შესაძლებელი: სამშენებლო მოედნის დემარკაციით, ტრანსპორტის მართვით, სამშენებლო მექანიზმების კარგი მოვლა-პატრონობით, დადგენილი სამუშაო საათების დაცვით, და ნარჩენების ორგანიზებული გატანით ოფიციალურად შეთანხმებულ ადგილზე.</p> <p>ასპინძის მუნიციპალიტეტის წერილის თანახმად, სამშენებლო სამუშაოების დროს წარმოშობილი სამშენებლო ნარჩენები და ზედმეტი გრუნტი უნდა განთავსდეს მუნიციპალიტეტის მიერ მითითებული ორი მიწის ნაკვეთიდან ერთ-ერთზე სოფელ თმოგვში, 10 კმ-ის დაშორებით საპროექტო ტერიტორიიდან (იხ. დანართი 1). კონტრაქტორი იქნება პასუხისმგებელი შემდეგში ნარჩენებისა და ზედმეტი გრუნტის მოსწორებაზე.</p>

	<p>მიწის სამუშაოების დროს არქეოლოგიური ობიექტის გამოვლენის შემთხვევაში, კონტრაქტორმა დაუყონებლივ უნდა შეწყვიტოს სამუშაოები და მიაწოდოს ინფორმაცია მუნიციპალური განვითარების ფონდს, რომელიც, თავის მხრივ, დაუყონებლივ აწვდის ინფორმაციას კულტურისა და ძეგლთა დაცვის სამინისტროს. სამუშაოების განახლება შესაძლებელი იქნება მხოლოდ კულტურისა და ძეგლთა დაცვის სამინისტროდან წერილობითი თანხმობის მიღების შემდგომ.</p> <p>ვიზიტორთა ცენტრი დაკავშირებული იქნება ბიოლოგიურ გამწმენდ ნაგებობასთან, რათა თავიდან ავიცილოთ საკანლიზაციო წყლებით მდინარის დაზინძურება.</p>
<p>წინა მსგავსი ქვე-პროექტების განხორციელებიდან მიღებული რა გამოცდილება იქნა გათვალისწინებული პროექტირებისას?</p>	<p>მსგავსი პროექტების განხორციელებით მიღებული გამოცდილების საფუძველზე, პროექტი ითვალისწინებს არა მარტო ახალი შენობის მშენებლობას, ასევე ვიზიტორებისთვის დასასვენებელი ადგილის მოწყობას, მიმდებარე ტერიტორიის კეთილმოწყობას და შენობის ინდივიდუალურ გამწმენდ ნაგებობასთან დაერთებას. შენობა ადაპტირებული იქნება უნარშეზღუდულ პირებზე.</p>
<p>იყვნენ თუ არა ჩართულნი დაინტერესებული თემები? ქვე-პროექტის პროექტირებისას სათანადოდ მოხდა თუ არა მათი ინტერესებისა და ცოდნის გათვალისწინება?</p>	<p>გარემოსდაცვითი მიმოხილვის სამუშაო ვერსია გამოქვეყნდა საქართველოს მუნიციპალური განვითარების ფონდის ვებ-გვერდზე. 2017 წლის 16 მარტს გაიმართა საჯარო განხილვა. ინფორმაცია საჯარო განხილვის შესახებ განთავსდა ვარძიაში საინფორმაციო დაფაზე. დოკუმენტს თან ერთვის განხილვის ოქმი.</p>

D) კატეგორიზაცია და დასკვნა

სკრინინგის შედეგებზე დაყრდნობით,

ქვე-პროექტი კლასიფიცირდა, როგორც გარემოსდაცვითი კატეგორია:

A

B

C

გარემოსდაცვითი სკრინინგის დასკვნა:

1. ქვე-პროექტი უარყოფილია
2. ქვე-პროექტი მიღებულია

რისკების შეფასების საფუძველზე, ქვე-პროექტი საჭიროებს:

1. გარემოსდაცვითი ღონისძიებების საკონტროლო სიის შევსებას მცირე სამშენებლო და სარეაბილიტაციო სამუშაოებისათვის
2. გარემოზე ზემოქმედების მიმოხილვას, გარემოსდაცვითი ღონისძიებების გეგმის შემუშავების ჩათვლით

სოციალური სკრინინგი

ინფორმაცია სოციალური ზემოქმედების სკრინინგისათვის		კი	არ
1	ინფორმაცია ქვეპროექტების ობიექტების მფლობელობის და კუთვნილების სტატუსის შესახებ არის ხელმისაწვდომი და სარწმუნო? (სკრინინგი ვერ დასრულდება ზემოხსენებულის მოპოვებამდე)	✓ ¹	
2	გამოიწვევს თუ არა ქვე-პროექტის განხორციელება ხელმისაწვდომობის შეზღუდვას სამეურნეო რესურსებზე, როგორცაა მიწა, საძოვარი, წყალი, კომუნალური მომსახურება, საჯარო სივრცე ან სხვა რესურსებზე, რომლებზეც მოსახლეობა არის დამოკიდებული?		
3	გამოიწვევს თუ არა ქვე-პროექტის განხორციელება ცალკეული პირების ან ოჯახების განსახლებას ან მოითხოვს თუ არა მიწის ნაკვეთის/ნაკვეთების (მუდმივ ან დროებით საჯარო ან კერძო საკუთრებაში არსებულის) შესყიდვას?		✓
4	გამოიწვევს თუ არა ქვე-პროექტის განხორციელება მოსავლის, ხეხილის და შინამეურნეობის ინფრასტრუქტურის (როგორცაა დამხმარე ნაგებობები, ღობე, არხი, ბელელი, გარე საპირფარეშოები, სამზარეულო და ა.შ.) დროებით ან მუდმივ დანაკარგს?		✓
<p>თუ ზემოთ დასმულ ნებისმიერ კითხვაზე პასუხი არის „დიახ“ (გარდა პირველი კითხვისა) მაშინ უნდა ამოქმედდეს უსაფრთხოების პოლიტიკა OP/BP 4.12 არანებაყოფლობითი განსახლება, ხოლო შემარბილებელი ღონისძიებები უნდა განხორციელდეს OP/BP 4.12 -ს და განსახლების პოლიტიკის ჩარჩო დოკუმენტის მიხედვით.</p>			
კულტურული რესურსების უსაფრთხოების სკრინინგის ინფორმაცია		დიახ	არა
5	საჭიროებს თუ არა ქვე-პროექტის განხორციელება მიწის სამუშაოებს ისტორიული, არქეოლოგიური ან კულტურული მემკვიდრეობის ობიექტების სიახლოვეს?	✓	
<p>თუ პასუხი მე-5 კითხვაზე არის „დიახ“ , მაშინ გამოყენებული უნდა იქნას მსოფლიო ბანკის უსაფრთხოების პოლიტიკა OP/BP 4.11 - ფიზიკური კულტურული რესურსები და შემთხვევით აღმოჩენების განკარგვა უნდა განხორციელდეს OP/BP 4.11-ით და გარემოზე ზემოქმედების მართვის ჩარჩო დოკუმენტით განსაზღვრული პროცედურების შესაბამისად.</p>			

¹მიწის ნაკვეთები, განკუთვნილი ვიზიტორთა ცენტრის მშენებლობისთვის, ვენახის ტერასებისა და პარკინგის მოსაწყობად, რეგისტრირებული, როგორც სახელმწიფო საკუთრება. ხოლო, სარგებლობის უფლება აქვს მინიჭებული საქართველოს კულტურული მემკვიდრეობის დაცვის ეროვნულ სააგენტოს. გზის, მონაკვეთი რომლის რეაბილიტაციაც იგეგმება წარმოადგენს ასპინძის მუნიციპალიტეტის საკუთრებას.

გარემოზე ზემოქმედების მიმოხილვა და

გარემოსდაცვითი მართვის გეგმა

1. შესავალი

1.1 საფუძველი

საქართველოს მთავრობამ თხოვნით მიმართა მსოფლიო ბანკს მესამე რეგიონული განვითარების პროექტისთვის ფინანსური მხარდაჭერის (60 მლნ \$) თაობაზე. პროექტის საერთო ღირებულებაა 75 მლნ \$, მათ შორის 15 მლნ \$ ფინანსებს საქართველოს მთავრობა. ქვე-პროექტის განმახორციელებელი ორგანიზაციაა საქართველოს მუნიციპალური განვითარების ფონდი.

რეგიონული განვითარების მესამე პროექტის მიზანს წარმოადგენს ინფრასტრუქტურული მომსახურებისა და ინსტიტუციონალური შესაძლებლობების გაუმჯობესება, სამცხე-ჯავახეთისა და მცხეთა-მთიანეთის რეგიონის ტურიზმზე დაფუძნებული ეკონომიკის განვითარების მხარდაჭერით. მოსალოდნელია, რომ აღნიშნული კუთხით დაგეგმილი ქმედებები რეგიონის ადგილობრივ მოსახელობას მოუტანს პირდაპირ სარგებელს: საჯარო ინფრასტრუქტურის საიმედოობის, ხელმისაწვდომობის და ხარისხის გაუმჯობესების, კერძო სექტორის ინვესტიციების მოცულობის გაზრდის, განახლებული კულტურული მემკვიდრეობის ადგილებსა და ქალაქებში გაყიდვების რაოდენობის გაზრდის (ტურიზმთან დაკავშირებული საწარმოები) გზით. საერთო ჯამში, მოსალოდნელია მოსახლეობის შემოსავლის ზრდა და ცხოვრების პირობების გაუმჯობესება.

ქვე-პროექტი „ვარძიის კომპლექსთან ტურისტული ინფრასტრუქტურის მოწყობა“ წარმოადგენს რეგიონული განვითარების მესამე პროექტის ნაწილს, რომელიც მომზადდება, განიხილება, დამტკიცდება და განხორციელდება საქართველოს კანონმდებლობისა და მსოფლიო ბანკის პოლიტიკების შესაბამისად.

1.2 ინსტიტუციონალური სტრუქტურა

საქართველოს მუნიციპალური განვითარების ფონდი არის საჯარო სამართლის იურიდიული პირი, რომლის მიზანია ხელი შეუწყოს ადგილობრივი თვითმმართველობის ორგანოების ინსტიტუციონალურ და ფინანსურ შესაძლებლობათა გაძლიერებას, ადგილობრივ ინფრასტრუქტურასა და მომსახურებაში სახსრების ინვესტირებას, ადგილობრივი მოსახლეობის ძირითადი ეკონომიკური და სოციალური მომსახურების მდგრად საფუძველზე გაუმჯობესებას. მუნიციპალური განვითარების ფონდი არის რეგიონული განვითარების მესამე პროექტის განმახორციელებელი ორგანიზაცია და პასუხისმგებელია მის ყოველდღიურ მართვაზე, გარემოსდაცვითი და სოციალური უსაფრთხოების პოლიტიკის განხორციელების ჩათვლით.

მუნიციპალური განვითარების ფონდი ამზადებს და მსოფლიო ბანკს წარუდგენს რეგიონული განვითარების მესამე პროექტის ფარგლებში ქვე-პროექტების შეფასების ანგარიშებს, რომელთაც თან ერთვის ქვე-პროექტის გარემოსდაცვითი და სოციალური უსაფრთხოების დოკუმენტები, როგორცაა გარემოზე ზემოქმედების მიმოხილვა გარემოსდაცვითი ღონისძიებების გეგმასთან ერთად ან გარემოსდაცვითი ღონისძიებების გეგმა, რომელიც მომზადებულია მცირე სამშენებლო და სარეაბილიტაციო სამუშაოების გარემოსდაცვითი ღონისძიებების საკონტროლო სიის გამოყენებით, ასევე, საჭიროების შემთხვევაში, განსახლების სამოქმედო გეგმა.

სიპ - საქართველოს მუნიციპალური განვითარების ფონდსა და ასპინძის მუნიციპალიტეტს შორის გაფორმებული საინვესტიციო ფინანსური შეთანხმების თანახმად, გზის მოვლა პატრონობაზე პასუხისმგებელი იქნება ასპინძის მუნიციპალიტეტი. სსიპ - საქართველოს მუნიციპალური განვითარების ფონდსა და საქართველოს კულტურული მემკვიდრეობის დაცვის ეროვნულ სააგენტოს შორის გაფორმებული საინვესტიციო ფინანსური შეთანხმების თანახმად, ვიზიტორთა ცენტრის და პარკინგის მიმდებარე ტერიტორიის მოვლა პატრონობაზე პასუხისმგებელი იქნება საქართველოს კულტურული მემკვიდრეობის დაცვის ეროვნულ სააგენტო.

სამშენებლო კომპანიებმა ე/ს „არქიტექსი და არქიტექსი“ და შპს „ასტორია“ განახორციელეს ქვე-პროექტი. საქართველოს კანონმდებლობისა და გარემოსდაცვითი მიმოხილვის დოკუმენტის მოთხოვნების შესაბამისად კონტრაქტორმა წარმოადგინა შემდეგი დოკუმენტები:

- ნებართვა ზედმეტი ინერტული მასის განთავსებაზე ადგილობრივი მუნიციპალიტეტისგან;
- კულტურული მემკვიდრეობის ძეგლზე სამუშაოების წარმოების ნებართვა;
- ბაზალტის ქვის შესყიდვის ზედნადები;
- ასფალტისა და ქვიშა-ხრეშის შეყიდვის ზედნადები;
- ზედმეტი ასფალტი გამოყენებული იქნა გზის საფუძვლის მოსაწყობად.

1.3 კანონმდებლობა და ნორმები

გარემოზე ზემოქმედების ნებართვის შესახებ საქართველოს კანონის თანახმად (2008), ქვე-პროექტი არ საჭიროებს გარემოზე ზემოქმედების შეფასებას და გარემოზე ზემოქმედების ნებართვას.

ქვე-პროექტი უნდა განხორციელდეს მსოფლიო ბანკის უსაფრთხოების შემდეგი დოკუმენტების შესაბამისად:

- გარემოზე ზემოქმედების შეფასების უსაფრთხოების პოლიტიკა (OP/BP 4.01)
- ფიზიკური კულტურული რესურსების უსაფრთხოების პოლიტიკა (OP/BP 4.12)

აღნიშნული უსაფრთხოების პოლიტიკებისა და რეგიონული განვითარების მეორე პროექტის გარემოზე ზემოქმედების მართვის ჩარჩო დოკუმენტის შესაბამისად, ქვე-პროექტი კლასიფიცირდა B(+) კატეგორიად და საჭიროებს გარემოზე ზემოქმედების მიმოხილვისა და გარემოსდაცვითი მართვის გეგმის მომზადებას.

2. ქვე-პროექტის აღწერა

ქვე-პროექტი „ვარძის კომპლექსთან ტურისტული ინფრასტრუქტურის მოწყობა“ ითვალისწინებს შემდეგი სამუშაოების განხორციელებას:

- არსებული ავტოსადგომის გაფართოება;

- ვიზიტორთა ცენტრის მოწყობა;
- ვენახის ტერასების მოწყობა;
- ვარძიის კომპლექსთან მისასვლელი გზის რეაბილიტაცია (საერთო სიგრძით- 3 კმ).

საპროექტო ტერიტორია მდებარეობს სამხრეთ საქართველოში, ასპინძის მუნიციპალიტეტში, თბილისიდან 253, ხოლო ასპინძიდან 30 კილომეტრის დაშორებით. ვარძია წარმოადგენს მდინარე მტკვრის მარცხენა ნაპირზე მდებარე ერთშეთის მთის ფერდობში არსებულ გამოქვაბულ მონასტერს. ვარძია-ხერთვისის ტერიტორია შეყვანილი იქნა იუნესკოს მსოფლიო მემკვიდრეობის სამომავლო საცდელ სიაში.

რაც შეეხება ქვე-პროექტის დიზაინს, იგი უკვე შეთანხმებულია საქართველოს კულტურული მემკვიდრეობის დაცვის ეროვნულ სააგენტოსთან.

ქვე-პროექტი ითვალისწინებს შემდეგი სამუშაოების განხორციელებას:

არსებული ავტოსადგომის გაფართოება: ქვე-პროექტი ითვალისწინებს არსებული ავტოსადგომის გაფართოებას (მთლიანი ფართობი იქნება 2014 მ², არსებული ავტოსადგომის ფართობი - 957 მ², დამატებითი ფართობი 1084 მ²), რომელიც მდებარეობს მტკვრის მარცხენა სანაპიროზე. ავტოსადგომის მარცხენა მხარეს მოხდება ქვის დაბალი გალავნის დემონტაჟი და დამონტაჟდება მსგავსი ტიპის ახალი გალავანი ქვე-პროექტის ტერიტორიის მთელ პერიმეტრზე, ხოლო ავტოსადგომის სამხრეთიდან მოეწყობა ჩამირული ბორდიური.

პროექტის თანახმად, პარკინგის ტერიტორია განკუთვნილია სამი ავტობუსისა და ათი მსუბუქი ავტომობილისათვის. აღნიშნული ტერიტორია ხელსაყრელია ტრანსპორტის გაჩერებისა და მანევრირებისთვის.

ქვე-პროექტის ფარგლებში ასევე მოეწყობა გარე განათება, ხოლო ავტოსადგომზე დაიგება ასფალტ/ბეტონის საფარი. ქვე-პროექტი ასევე ითვალისწინებს ავტოსადგომის ტერიტორიის მონიშვნას. მიწის ნაკვეთი, რომელიც განკუთვნილია პარკინგისათვის რეგისტრირებულია როგორც სახელმწიფო საკუთრება, მაგრამ სარგებლობის უფლება მინიჭებული აქვს საქართველოს კულტურული მემკვიდრეობის დაცვის ეროვნულ სააგენტოს. პარკინგის ტერიტორიის მიმდებარედ განთავსებულია შენობა-ნაგებობები, ერთ-ერთი მათგანი რეგისტრირებულია, როგორც სახელმწიფო საკუთრება და წარმოადგენს საზოგადოებრივ ტუალეტს. ხოლო, დანარჩენი შენობები რეგისტრირებულია კერძო საკუთრებად და წარმოადგენენ სავაჭრო პავილიონებსა და კაფეებს (იხ. დანართი 1).

გზის რეაბილიტაცია: სარეაბილიტაციო გზა (სიგრძე 3 კმ) იწყება მდინარე მტკვარზე არსებული ხიდიდან და მიუყვება მდ. მტკვარს, სოფელ მირაშხანისკენ. ქვე-პროექტი ითვალისწინებს არსებული დაზიანებული ასფალტის საფარის მოხსნასა და მის ხელახალ მოასფალტებას (18150მ³), ასევე ლითონის წყალგამტარი (24მ) მილების მონტაჟს. ამჟამად, გზა არის ცუდ მდგომარეობაში, დაზიანებული, სახიფათო და არაკომფორტული ორივე- ტრანსპორტისა და ქვეითად მოსიარულეთათვის. საჯარო რეესტრის მიერ მოწოდებული საკადასტრო მონაცემების

მიხედვით, გზის მონაკვეთი, რომლის რეაბილიტაციას იგეგმება რეგისტრირებულია, როგორც ასპინძის მუნიციპალიტეტის საკუთრება.

ვენახის ტერასების მოწყობა: ქვე-პროექტის ფარგლებში დაგეგმილია რეგიონისთვის დამახასიათებელი ვენახის ტერასების მოწყობა (სარეკონსტრუქციო ტერიტორია - 3020 კვ.მ; მოეწყობა 12 ტერასა).

ტერასის მოსაწყობად სტრუქტურულად ყველაზე შესაბამისი ადგილი არის ზემოთხსენებული ვარძიის კომპლექსთან მისასვლელი გზის მარჯვენა მხარე. ტერასის ბორცვის ზედაპირის არის ნაკლებად ქვიანი, ამიტომ ადვილად იქნება შესაძლებელი მისი ხელით დამუშავება. ქვე-პროექტი ითვალისწინებს ბორცვის დატერასებას ადგილობრივი ქვით (ტერასების დონეებს შორის მანძილი იქნება 1მ) და ტერასებზე ლამის განთავსებას (აღნიშული მასალა წარმოადგენს ქვიშა-ხრემის მოპოვების შედეგად წარმოქმნილ მასას, რომელიც არ არის ვარგისი მშენებლობისთვის. აღნიშული გზით ვენახის გაშენება ფართოდ არის გავრცელებული სამცხე-ჯავახეთის რეგიონში). ვენახის გაშენებაზე პასუხისმგებელი იქნება ვარძიის ისტორიულ-არქიტექტურული მუზეუმ-ნაკრძალი (საჯარო სამართლის იურიდიული პირი - საქართველოს კულტურული მემკვიდრეობის დაცვის ეროვნულ სააგენტო).

მიწის ნაკვეთი, რომელიც განკუთვნილია ტერასების მოსაწყობად რეგისტრირებულია, როგორც სახელმწიფო საკუთრება. ხოლო, სარგებლობის უფლება მინიჭებული აქვს საქართველოს კულტურული მემკვიდრეობის დაცვის ეროვნულ სააგენტოს.

ვიზიტორთა ცენტრის მოწყობა: ქვე-პროექტი ითვალისწინებს ორ სართულიანი ვიზიტორთა ცენტრის მოწყობას არსებული ადმინისტრაციის შენობის გვერდით. ვიზიტორთა ცენტრი მაქსიმალურად იქნება მორგებული რელიეფს და მისი იერსახე შესაფერისი იქნება არსებულ ადმინისტრაციულ შენობის იერსახის. პირველ სართულზე განთავსებული იქნება დარბაზი, საგამოფენო სივრცე, ვიზიტორთა ცენტრი და საპირფარეშო (მათ შორის შეზღუდული შესაძლებლობის მქონე პირთათვის). მეორე სართულზე განთავსებული იქნება ადმინისტრაციული ოთახი, საკონფერენციო დარბაზი დამხმარე ოთახით და საპირფარეშო. შენობის ფასადის მოპირკეთება იგეგმება ქართული აგურითა და ბაზალტის ქვით. ქვე-პროექტის დიზაინის მიხედვით შენობა აღჭურვილი იქნება ელექტრო გათბობით და დაკავშირებული იქნება არსებული წყალმომარაგების სისტემასთან.

ასევე, დაგეგმილია ვიზიტორთა ცენტრის საკანალიზაციო სისტემის დაკავშირება არსებულ საკანალიზაციო წყლების გამწმენდ ნაგებობასთან, რომელიც მდებარეობს ავტოსადგომისა და საზოგადოებრივი საპირფარეშოს მიმდებარედ (აღნიშნული მიწა წარმოადგენს სახელმწიფო საკუთრებას). გამწმენდი ნაგებობა წარმოადგენს ე.წ. სეპტიკს ფილტრებით და დამონტაჟებულია დაახლოებით 6-7 წლის წინ. ამჟამად, ნაგებობა ფუნქციონირებს და ამ დრომდე არ შექმნია რაიმე სახის პრობლემა. გაწმენდილი წყალი ჩაედინება მდინარე მტკვარში.

საქართველოს კულტურული მემკვიდრეობის დაცვის ეროვნული სააგენტო პასუხისმგებელია ნაგებობის მოვლა-პატრონობაზე.

მიწის ნაკვეთი, რომლებიც განკუთვნილია ვიზიტორთა ცენტრის მოსაწყობად რეგისტრირებულია როგორც სახელმწიფო საკუთრება, რომლის სარგებლობის უფლებაც მინიჭებული აქვს საქართველოს კულტურული მემკვიდრეობის დაცვის ეროვნულ სააგენტოს.

სიპ - საქართველოს მუნიციპალური განვითარების ფონდსა და ასპინძის მუნიციპალიტეტს შორის გაფორმებული საინვესტიციო ფინანსური შეთანხმების თანახმად, გზის მოვლა პატრონობაზე პასუხისმგებელი იქნება ასპინძის მუნიციპალიტეტი. სსიპ - საქართველოს მუნიციპალური განვითარების ფონდსა და საქართველოს კულტურული მემკვიდრეობის დაცვის ეროვნულ სააგენტოს შორის გაფორმებული საინვესტიციო ფინანსური შეთანხმების თანახმად, ვიზიტორთა ცენტრის და პარკინგის მიმდებარე ტერიტორიის მოვლა პატრონობაზე პასუხისმგებელი იქნება საქართველოს კულტურული მემკვიდრეობის დაცვის ეროვნულ სააგენტო.

3. არსებული გარემო

ქვე-პროექტის ტერიტორია მდებარეობს ასპინძის მუნიციპალიტეტში, სამხრეთ საქართველოში, თბილისიდან 260 კმ-ის და ასპინძიდან 30 კმ-ის მანძილზე.

ვარძია წარმოადგენს მდინარე მტკვრის მარცხენა ნაპირზე მდებარე ერუშეთის მთის ფერდობში არსებულ გამოქვაბულ მონასტერს. ვარძია-ხერთვისის ტერიტორია შეყვანილი იქნა იუნესკოს მსოფლიო მემკვიდრეობის სამომავლო საცდელ სიაში, ხოლო რაც შეეხება ქვე-პროექტის დიზაინს, იგი უკვე შეთანხმებულია საქართველოს კულტურული მემკვიდრეობის დაცვის ეროვნულ სააგენტოსთან.

ვარძია წარმოადგენს მდინარე მტკვრის მარცხენა ნაპირზე მდებარე ერუშეთის მთის ფერდობში არსებულ გამოქვაბულ მონასტერს. კულტურული მემკვიდრეობის ძეგლი წარმოადგენს ბუნებრივად ქვაში გამოკვეთილ გამოქვაბულს, რომელიც მოიცავს 6000 საცხოვრის ბერებისა და მტრისგან დევნილი ადამიანებისთვის. კომპლექსს ჰქონდა საირიგაციო სისტემა, რომელიც რწყავდა დატერასებულ სასოფლო-სამეურნეო მიწის ნაკვეთებს. ზოგიერთ გვირაბში იმ პერიოდიდან შემორჩენილი საირიგაციო მიწები ჯერ კიდევ აწვდის წყალს კომპლექსს. დღეს შემორჩენილია 500 საცხოვრისი, მათ შორისაა ეკლესია, რომელიც ცნობილია შუასაუკუნეების კედლის მხატვრობით.

მონასტერი თარიღდება XII-XIII საუკუნეებით (1156-1203). 2007 წლიდან კი საქართველოს კულტურისა და ძეგლთა დაცვის მინისტრის წარდგინებით, ძეგლი არის იუნესკოს კულტურული მემკვიდრეობის საცდელ სიაში. შესაბამისად, ტურისტთა და პილიგრიმთა ინტერესი ძეგლის მიმართ დიდია და შესაბამისად, ასევე დიდი პოტენციალი აქვს ადგილს

ტურიზმის განვითარების კუთხით. ამჟამად, კომპლექსის მიმდებარედ არ არსებობს რაიმე ინფრასტრუქტურა ტურიზმის განსავითარებლად: საინფორმაციო ცენტრები, კვების ობიექტები და ტუალეტები.

საპროექტო არეალის გეოლოგიურ- ინჟინრულმა შესწავლამ აჩვენა, რომ ქვე-პროექტის ტერიტორია და მისი მიმდებარე არეალი სტაბილური და დამაკმაყოფილებელი გეოლოგიურ- ინჟინრული თვალსაზრისით.

რეგიონში საშუალო წლიური ტემპერატურაა 9.0°C, იანვარში საშუალო ტემპერატურაა -2°C, ხოლო აგვისტოში - 20.0°C, ნალექების წლიური რაოდენობა 500-800 მმ.

ლანდშაფტი მოდიფიცირებულია ანთროპოგენური გავლენის გამო, აქ ვხვდებით სასოფლო-სამეურნეო დანიშნულების მიწის ნაკვეთებს.

ამჟამად, სარეაბილიტაციო გზა არის ცუდ მდგომარეობაში, დაზიანებული, სახიფათო და არაკომფორტული ორივე- ტრანსპორტისა და ქვეითად მოსიარულეთათვის.

4. პოტენციური ზეგავლენის ანალიზი

4.1 სამშენებლო ფაზა

4.1.1 სოციალური ზეგავლენა

- **სოციალური საკითხების ზოგადი მომიხილვა:** სოციალურ გარემოზე მნიშვნელოვანი ზეგავლენა მოსალოდნელი არ არის.
- **განსახლების საკითხები:** ქვე-პროექტი არ ითვალისწინებს კერძო საკუთრებაში არსებული მიწის ნაკვეთების შესყიდვას, არ არის მოსალოდნელი ზეგავლენა კერძო ან იჯარით გაცემულ სასოფლო-სამეურნეო მიწებზე.
- **დასაქმების შესაძლებლობის შექმნა:** მოსალოდნელია შეზღუდული და დროებითი დადებითი ზეგავლენა მშენებლობის ფაზაში და მცირე ოპერირების ფაზაში.
- **ხმაურთან, გამონაბოლქვთან და ვიბრაციასთან დაკავშირებული ჯანმრთელობის საკითხები:** შეზღუდული და დროებითი.
- **სატრანსპორტე მოძრაობის დარღვევა:** ქვე-პროექტთან დაკავშირებული სატრანსპორტო მოძრაობების შედეგად, დროებით შეიზღუდება ადგილობრივი სატრანსპორტო მოძრაობა.
- **უსაფრთხოება და წვდომა:** ქვე-პროექტის ფარგლებში სამუშაოების მიმდინარეობისას შეიზღუდება სარეაბილიტაციო ობიექტის მიმდებარე ტერიტორიებზე მისასვლელი და არ ემუქრება საფრთხე არც ტრანსპორტის მოძრაობას და არც ფეხით მოსიარულეებს.

4.1.2. კულტურულ მემკვიდრეობაზე ფიზიკური ზეგავლენა

ქვე-პროექტით გათვალისწინებულია სამუშაოების განხორციელება უშუალოდ ვარძიის კომპლექსის მიმდებარედ, რომელიც მოიცავს: ვიზიტორთა ცენტრის მშენებლობას, არსებული გზის რეაბილიტაციასა, პარკინგის და ვენახის ტერასების მოწყობას.

სამშენებლო სამუშაოების დროს ფიზიკურ კულტურულ მემკვიდრეობაზე ზემოქმედების რისკები მინიმალურია და დაკავშირებულია სამშენებლო ტექნიკის ექსპლუატაციისას წარმოქმნილ ხმაურთან, მტვერთან, ვიბრაციასთან და გამონაბოლქვთან.

ვინაიდან ქვე-პროექტი ხორციელდება კულტურული მემკვიდრეობის ძეგლის უშუალო სიახლოვეს, დიდია შემთხვევითი არქეოლოგიური ობიექტების გამოვლენის ალბათობა მიწის სამუშაოების დროს. ასეთ შემთხვევაში, კონტრაქტორმა დაუყონებლივ უნდა შეწყვიტოს მიწის სამუშაოები და აცნობოს მუნიციპალური განვითარების ფონდს. ფონდი თავის მხრივ აცნობებს საქართველოს კულტურისა და ძეგლთა დაცვის სამინისტროს, რომელიც პასუხისმგებელი იქნება მომდევნო ქმედებებზე. სამუშაოს გაგრძელება მოხდება მას შემდეგ, რაც კულტურისა და ძეგლთა დაცვის სამინისტრო მისცემს კონტრაქტორს ნებართვას.

ოპერირების ფაზაში გაზრდილი ტურისტული ნაკადის გამო მოსალოდნელია არაპირდაპირი ზემოქმედება, როგორცაა ნარჩენების წარმოქმნის ზრდა, ვანდალიზმი.

4.1.3 გარემოზე ზეგავლენა

ნიადაგის დაბინძურება

ქვე-პროექტის ფარგლებში დაგეგმილი სამუშაოებით ნიადაგის დაბინძურების პოტენციური წყაროები შეიძლება იყოს:

- დიზელის საწვავი, ზეთები, სამუხრუჭე სითხე, ანტიფრიზი (დაღვრა/გაჟონვა მანქანა/დანადგარებიდან);
- ცემენტი, ბეტონი და სხვა დამაბინძურებლები;
- სამშენებლო ნარჩენები (შესაფუთი მასალები, ქვები, ხრეში, ცემენტის, ბეტონის, ხის და სხვა მასალების ნარჩენები).

წყლის დაბინძურება

წყლების დაბინძურება შეიძლება მოხდეს სხვადასხვა წყაროებიდან:

- საწვავის, ზეთების ან სხვა სახიფათო ნივთიერებების დაღვრა, განსაკუთრებით საწვავით გამართვის ან მანქანა-დანადგარების შეკეთების სამუშაოების დროს;
- ექსკავაციის შედეგად წარმოქმნილი შლამიანი წყლებით;
- სანიაღვრე წყლებში არსებული შლამით;
- მანქანა-დანადგარების გარეცხვისას;
- დაბინძურებული მიწის ან გრუნტის წყლების ზემოქმედებით;
- ზედაპირულ და/ან გრუნტის წყლებზე ქლორის შემცველი ნარჩენი წყლით, რომელიც წარმოიქმნება ახლად დამონტაჟებული წყალმომარაგების სისტემის დეზინფექციის შედეგად.

მოსალოდნელია დაღვრების სწრაფი ჩადინება წყლის ობიექტებში, რის შემდეგაც ძნელი იქნება დაბინძურების ლოკალიზება, და გაიზრდება ქვემო დინებაში უფრო დიდი ფართობის დაბინძურების რისკი. ამიტომ მნიშვნელოვანია ლოკალიზების ღონისძიებების დაუყონებლივ გატარება წყლის დაბინძურების რისკის წარმოქმნის შემთხვევაში.

ნიადაგის ნაყოფიერი ფენის მოხსნის შემდგომ გაშიშვლებული გრუნტი წვიმიან ამინდში შეიძლება ჩაირეცხოს სამუშაოების განხორციელების ადგილიდან.

ჰაერის დაბინძურება და ხმაური

ჰაერის დაბინძურების სავარაუდო ზეგავლენა მცირეა. ჰაერის დაბინძურება შეიძლება გამოიწვიოს მანქანა-დანადგარების მოძრაობამ/მუშაობამ ქვე-პროექტის ტერიტორიაზე და მასალების/ნარჩენების ტრანსპორტირებისას. ზემოქმედების წყაროები შეიძლება იყოს:

- მძიმე ტექნიკის მუშაობით გამოწვეული ხმაური და ვიბრაცია;
- გამონაბოლქვი (სატრანსპორტო საშუალებებიდან, ბულდოზერებისაგან, ექსკავატორებისაგან);
- მტვერი;
- მასალების მოწოდების/ტრანსპორტირების შედეგად წარმოქნილი გამონაბოლქვი.

სამშენებლო ნარჩენები

ინერტული სამშენებლო ნარჩენები

სამშენებლო სამუშაოებისას მოსალოდნელია შემდეგი სახის ინერტული სამშენებლო ნარჩენების წარმოქმნა:

- არსებული შენობის დაშლისა და საძირკვლის მოწყობის შედეგად წარმოქნილი ინერტული ნარჩენები, როგორცაა ზედმეტი გრუნტი, ქვები, ბეტონი, აგური და ლითონი;
- არასახიფათო ნივთიერებებით დაბინძურებული ნიადაგი;
- შესაფუთი მასალები;
- სამშენებლო და საყოფაცხოვრებო ნარჩენები ტურისტული ინფრასტრუქტურის სამუშაოების წარმოებისას;
- ბუნებრივი მასალა (მიწა, კლდე).

სახიფათო სამშენებლო ნარჩენები

მოსალოდნელია მცირე რაოდენობით სახიფათო ნარჩენების წარმოქმნა მანქანა-დანადგარების ტექნიკური მომსახურების სამუშაოების შედეგად, როგორცაა:

- თხევადი საწვავი;
- ზეთები, ჰიდრაულიკური სითხე;
- ქიმიურ ნივთიერებების, მაგ. ანტიფრიზი;
- დაბინძურებული ნიადაგი;
- გაჟონვის საწინააღმდეგო მასალები, რომლებიც გამოყენებული იქნა ზეთისა და ქიმიური ნივთიერებების შესაწოვად;
- მანქანის/ძრავის ფილტრის კარტრიჯები;
- ზეთიანი ტილოები, ნახმარი ფილტრები, დაბინძურებული ნიადაგი და ა.შ.

ტრანსპორტთან დაკავშირებული ზეგავლენა

შესაძლოა ადგილი იქნეს შემდეგი სახის ზეგავლენებს:

- ხმაურის და ვიბრაციის გაზრდა;
- სატრანსპორტო საცობების წარმოქმნა,
- ჰაერის დაბინძურება გამონაბოლქვით,
- გზების ატალახება;
- ტრანსპორტის საწვავით გამართვის ან ტექნიკური მომსახურების დროს დაბინძურება.

ნიადაგის ნაყოფიერი ფენის დაკარგვა მისი მოჭრის გამო

ნიადაგის საფარის ზედა ფენის დანაკარგებს მისი მოჭრის შედეგად შეიძლება ადგილი ექნეს მისი არასწორის შენახვისა და რეკულტივაციის შედეგად გადარეცხვის გამო.

4.2 ოპერირების ფაზა

ტურისტული ინფრასტრუქტურის ფუნქციონირებასთან დაკავშირებული პოტენციური ზეგავლენა შესაძლებელია იყოს შემდეგი:

- ტურისტების გაზრდილი ნაკადის გამო ნარჩენების წარმოქმნისა და ხმაურის გაზრდა;
- საპროექტო ტერიტორიის მიმდებარედ სატრანსპორტო მოძრაობის გაზრდა, რის გამოც შესაძლოა გაიზარდოს გამონაბოლქვი და ხმაური, ასევე წარმოიქმნას უსაფრთხოების პრობლემა.
- სალოცავებში ვიზიტები შეიძლება ეწინააღმდეგებოდეს ადგილობრივი ტრადიციებს და / ან რელიგიური მრწამსს;
- ბიოლოგიური გამწმენდი ნაგებობის არასწორის ოპერირებით წარმოქმნილი საფრთხე.

სიპ - საქართველოს მუნიციპალური განვითარების ფონდსა და ასპინძის მუნიციპალიტეტს შორის გაფორმებული საინვესტიციო ფინანსური შეთანხმების თანახმად, გზის მოვლა პატრონობაზე პასუხისმგებელი იქნება ასპინძის მუნიციპალიტეტი. სიპ - საქართველოს მუნიციპალური განვითარების ფონდსა და საქართველოს კულტურული მემკვიდრეობის დაცვის ეროვნულ სააგენტოს შორის გაფორმებული საინვესტიციო ფინანსური შეთანხმების თანახმად, ვიზიტორთა ცენტრის და პარკინგის მიმდებარე ტერიტორიის მოვლა პატრონობაზე პასუხისმგებელი იქნება საქართველოს კულტურული მემკვიდრეობის დაცვის ეროვნულ სააგენტო.

დადებითი სოციალური ზეგავლენა უკავშირდება რაიონში ტურისტული ინფრასტრუქტურის გაზრდას, რასაც დასაქმების მხრივ დადებითი გავლენა ექნება ადგილობრივი მოსახლეობაზე.

5. გარემოზე ზემოქმედების მართვის გეგმა

ბუნებრივ და სოციალურ გარემოზე, ასევე კულტურულ მემკვიდრეობაზე, მოსალოდნელი ზეგავლენის გათვალისწინებით მომზადდა გარემოზე ზემოქმედების მართვის გეგმა. გარემოსდაცვითი მიმოხილვა და გარემოზე ზემოქმედების მართვის გეგმა არის კონტრაქტის ნაწილი და გარემოზე ზემოქმედების მართვის გეგმის განხორციელება სავალდებულოა კონტრაქტორისათვის.

კონტრაქტორს მოეთხოვება:

1. სამშენებლო მასალის შექმნა მხოლოდ ლიცენზირებული მომწოდებლისგან.
2. თუ კონტრაქტორს სურვილი აქვს მასალა მოიპოვოს კარიერიდან ან მდინარის კალაპოტიდან (ვიდრე ეს მასალები შეისყიდოს სხვა მომწოდებლისგან), მაშინ მან ინერტული მასალების ამოღებაზე უნდა მოიპოვოს ლიცენზია.
3. თუ კონტრაქტორს სურს ამუშაოს თავისი ასფალტის ქარხანა (ვიდრე შეისყიდოს ეს მასალა სხვა მომწოდებლისგან) ასეთ შემთხვევაში მან უნდა მოიპოვოს გარემოზე ზემოქმედების ნებართვა.
4. თუ კონტრაქტორს სურს აამუშაოს საკუთარი ბეტონის ქარხანა (ვიდრე შეისყიდოს ეს მასალა სხვა მომწოდებლისგან) ასეთ შემთხვევაში მან უნდა მოამზადოს ატმოსფერული ჰაერის დაბინძურების სტაციონარული წყაროს აღწერის ტექნიკური ანგარიში და შეათანხმოს საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის სამინისტროსთან.
5. ასპინძის მუნიციპალიტეტის წერილის თანახმად, სამშენებლო სამუშაოების დროს წარმოშობილი სამშენებლო ნარჩენები და ზედმეტი გრუნტი უნდა განთავსდეს მუნიციპალიტეტის მიერ მითითებული ორი მიწის ნაკვეთიდან ერთ-ერთზე სოფელ თმოგვში, 10 კმ-ის დაშორებით საპროექტო ტერიტორიიდან (იხ. დანართი 1). კონტრაქტორი იქნება პასუხისმგებელი შემდეგში ნარჩენებისა და ზედმეტი გრუნტის მოსწორებაზე.
6. თუ კონტრაქტორს სამუშაოების შედეგად წარმოექმნება 200 ტონაზე მეტი არასახიფათო ნარჩენი ან 1000 ტონაზე მეტი ინერტული ნარჩენი ან 125 კგ-ის ოდენობით სახიფათო ნარჩენი წლის განმავლობაში, მომზადებული უნდა იქნეს და გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის სამინისტროს წარედგინოს დასამტკიცებლად კომპანიის ნარჩენების მართვის გეგმა, დანიშნული უნდა იქნეს გარემოსდაცვითი მმართველი და გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის სამინისტროს წარედგინოს ინფორმაცია მის შესახებ „ნარჩენების მართვის კოდექსის“ შესაბამისად.

საქართველოს კანონმდებლობისა და გარემოსდაცვითი მიმოხილვის დოკუმენტის მოთხოვნების შესაბამისად კონტრაქტორმა წარმოადგინა შემდეგი დოკუმენტები:

- ნებართვა ზედმეტი ინერტული მასის განთავსებაზე ადგილობრივი მუნიციპალიტეტისგან;
- კულტურული მემკვიდრეობის ძეგლზე სამუშაოების წარმოების ნებართვა;
- ბაზალტის ქვის შესყიდვის ზედნადები;
- ასფალტისა და ქვიშა-ხრეშის შეყიდვის ზედნადები;
- ზედმეტი ასფალტი გამოყენებული იქნა გზის საფუძვლის მოსაწყობად.
- ინერტული და სამშენებლო ნარჩენების დროებითი განთავსების ადგილზე შეთანხმება კულტურული მემკვიდრეობის დაცვის ეროვნულ სააგენტოსთან

დაცული უნდა იქნეს GOST და SNIP ნორმები.

დაცული უნდა იქნეს GOST და SNIP ნორმები.

გარემოზე ზემოქმედების მართვის გეგმა

საქმიანობა	მოსალოდნელი უარყოფითი ზემოქმედება	შემარბილებელი ღონისძიება	ღონისძიების განხორციელებაზე პასუხისმგებელი პირი
წინა-სამშენებლო ფაზა			
ზოგადი პირობები	საქართველოს კანონმდებლობისა და მსოფლიო ბანკის მოთხოვნების შეუსრულებლობა	<p>კონტრაქტორის მიერ მოპოვებული უნდა იქნეს შემდეგი ნებართვები/ლიცენზიები და მათი ასლები წარმოდგენილი უნდა იქნეს მგფ-ში:</p> <ul style="list-style-type: none"> - შეთანხმება ნარჩენი გრუნტის განთავსების ადგილზე; - ინერტული მასალების მოპოვების ლიცენზია; - ასფალტის წარმოების გარემოზე ზემოქმედების ნებართვა; - გარემოზე ზემოქმედების ნებართვა იმ სამშენებლო მასალების წარმოებაზე, რომელიც განეკუთვნება ეკოლოგიური ექსპერტიზისადმი დაქვემდებარებულ საქმიანობას; - ატმოსფერული ჰაერის დაბინძურების სტაციონარული წყაროს ინვენტარიზაციის ტექნიკური ანგარიში, რომელიც შეთანხმებულია გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის სამინისტროსთან; 	მშენებელი კონტრაქტორი

საქმიანობა	მოსალოდნელი უარყოფითი ზემოქმედება	შემარბილებელი ღონისძიება	ღონისძიების განხორციელებაზე პასუხისმგებელი პირი
		- შეთანხმება საყოფაცხოვრებო და სამშენებლო ნარჩენების განთავსებაზე უახლოეს ნაგავსაყრელზე.	
ადგილობრივი მოსახლეობის ინფორმირება დაგეგმილ საქმიანობაზე	მსოფლიო ბანკისა და საქართველოს კანონმდებლობის მოთხოვნების შეუსრულებლობა	- კონტრაქტორმა სამშენებლო ტერიტორიაზე უნდა განათავსოს საინფორმაციო ბანერი. ბანერზე განთავსებული უნდა იქნეს ინფორმაცია საკონტაქტო პირების შესახებ მგფ-ში, ზედამხედველ კომპანიასა და ადგილობრივ მუნიციპალიტეტში, რომელსაც ადგილობრივმა მოსახლეობამ შესაძლოა მიმართოს გარემოსდაცვითი და სოციალურ საკითხებთან დაკავშირებით საჩივრის არსებობის შემთხვევაში. ბანერი დამზადებული უნდა იყოს ამინდის	მშენებელი კონტრაქტორი,

საქმიანობა	მოსალოდნელი უარყოფითი ზემოქმედება	შემარბილებელი ღონისძიება	ღონისძიების განხორციელებაზე პასუხისმგებელი პირი
		უარყოფითი პირობებისადმი გამძლე მასალისაგან. ბანერზე წარწერები განთავსებული უნდა იქნეს ქართულ და ინგლისურ ენებზე.	
გარემოსდაცვითი ღონისძიებების განხორციელების სტრუქტურა	ქართული კანონმდებლობისა და მსოფლიო ბანკის მოთხოვნებთან შეუსაბამობა, მნიშვნელოვანი უარყოფითი ზემოქმედება ბუნებრივ და სოციალურ გარემოზე	<ul style="list-style-type: none"> - ბუნებრივი და სოციალური გარემოს დაცვაზე და EMP-ის განხორციელებაზე პასუხისმგებელი პირის დანიშვნა - მუშახელის ტრეინინგი ბუნებრივი და სოციალური გარემოს დაცვასთან დაკავშირებით გასატარებელ ღონისძიებებზე - გარემოზე ზემოქმედების შესარბილებლად საჭირო აღჭურვილობის უზრუნველყოფა 	მშენებელი კონტრაქტორი
მშენებლობის ფაზა			
სამშენებლო სამუშაოები, მათ შორის: - ობიექტის ტერიტორიის მომზადება - მიწის სამუშაოები	ატმოსფერული ჰაერის დაბინძურება	<ul style="list-style-type: none"> - მანქანა-დანადგარები უნდა იყოს გამართულ მდგომარეობაში, რომ არ მოხდეს მუშა-ხელისა და ადგილობრივი მოსახლეობის შეწუხება გამონაბოლქვით. უნდა განხორციელდეს მანქანა-დანადგარების რეგულარული ტექნიკური მომსახურება, გაუმართაობის გამო გამონაბოლქვის გაზრდის თავიდან ასაცილებლად. 	მშენებელი კონტრაქტორი

საქმიანობა	მოსალოდნელი უარყოფითი ზემოქმედება	შემარბილებელი ღონისძიება	ღონისძიების განხორციელებაზე პასუხისმგებელი პირი
<p>- შენობა-ნაგებობების მოწყობა</p> <p>- სამშენებლო ტექნიკის ექსპლოატაცია</p> <p>- სატრანსპორტო ოპერაციები</p>		<ul style="list-style-type: none"> - დიზელის ძრავები რეგულარულად უნდა შემოწმდეს და შეკეთდეს ემისიების მინიმიზაციის მიზნით. ყველა მანქანა-დანადგარი ასევე უნდა შეკეთდეს საჭიროებისამებრ, რათა უზრუნველყოფილი იყო მათი გამართული მუშაობა და პოტენციური ემისიების თავიდან აცილება; - სატრანსპორტო საშუალებების საწვავით გამართვა უნდა მოხდეს ისე, რომ თავიდან იქნეს აცილებული ემისიები (საწვავის შენახვისათვის არ უნდა იქნეს გამოყენებული ღია ავზები); - მასალებისა და ნარჩენების ტრანსპორტირება უნდა მოხდეს დახურული ტრანსპორტით მტვერის წარმოქმნის შემცირების მიზნით. სამშენებლო ტერიტორია უნდა მოირწყას საჭიროებისამებრ; მუშები აღჭურვილი უნდა იქნენ პერსონალური დაცვის საშუალებებით; - დემონტაჟის სამუშაოების დროს ტერიტორია უნდა დატენიანდეს ან დამონტაჟდეს მტვერის შემაკავებლები; 	

საქმიანობა	მოსალოდნელი უარყოფითი ზემოქმედება	შემარბილებელი ღონისძიება	ღონისძიების განხორციელებაზე პასუხისმგებელი პირი
		<ul style="list-style-type: none"> - გარემო (ტროტუარები, გზები) თავისუფალი უნდა იყოს წარმოქმნილი ნამსხვრევებისაგან; - მიწის სამუშაოები უნდა შეჩერდეს ძლიერი ქარის დროს; - სამშენებლო მასალები და ყრილები უნდა იქნეს გადახურული; - მოჭრილი/ამოღებული გრუნტი უნდა იქნეს დასაწყობებული შესაბამისად; - აკრძალულია სამშენებლო მასალების ან ნარჩენების დაწვა, - აკრძალულია მანქანების და მძიმე ტექნიკის დაუტვირთავი მუშაობა. - ტერიტორიის რეკულტივაცია უნდა მოხდეს სამუშაოების დასრულებისთანავე. 	

საქმიანობა	მოსალოდნელი უარყოფითი ზემოქმედება	შემარბილებელი ღონისძიება	ღონისძიების განხორციელებაზე პასუხისმგებელი პირი
	ხმაურის და ვიბრაციის გავრცელება	<ul style="list-style-type: none"> - მასალების გადაზიდვისას ტრანსპორტის მოძრაობის სიჩქარე უნდა იქნეს შეზღუდული დასახლებულ ადგილებში უსაფრთხო დონემდე; - უნდა განხორციელდეს მანქანა-დანადგარების პერიოდული ტექნიკური კონტროლი და შეკეთება საჭიროებისამებრ; - სატრანსპორტო ოპერაციები უნდა განხორციელდეს მხოლოდ დღის საათებში - ტექნიკის უქმი სვლა არ უნდა იყოს ნებადართული. გამოყენებული უნდა იქნეს შესაბამისი მაცუჩები; - უზრუნველყოფილი უნდა იქნეს მანქანა-დანადგარების გამართული მუშაობა. 	მშენებელი კონტრაქტორი
	ნიადაგის საფარის დაზიანება	<ul style="list-style-type: none"> - სამშენებლო ტერიტორია და მისასვლელი გზები უნდა იქნეს მონიშნული სამუშაოების დაწყებამდე; - სამუშაო ტერიტორიის საზღვრები უნდა იქნეს დაცული სამუშაოების განხორციელების დროს; - სამუშაო უბნებიდან ნიადაგის საფარის მოხსნა (შეძლებისდაგვარად) და დასაწყობება შემდგომი გამოყენების მიზნით უნდა მოხდეს „ნიადაგის ნაყოფიერი ფენის მოხსნის, შენახვის, გამოყენებისა და რეკულტივაციის შესახებ“ 	მშენებელი კონტრაქტორი

საქმიანობა	მოსალოდნელი უარყოფითი ზემოქმედება	შემარბილებელი ღონისძიება	ღონისძიების განხორციელებაზე პასუხისმგებელი პირი
		<p>ტექნიკური რეგლამენტის (2014) მოთხოვნების შესაბამისად</p> <p>ნიადაგის ნაყოფიერი ფენის დასაწყობება უნდა მოხდეს არაუმეტეს 2 მეტრი სიმაღლის გროვებად, რომლის გვერდის დახრილობის კუთხე არ აღემატება 45⁰-ს. ნიადაგის დასაწყობების ადგილის შერჩევასა და გათვალისწინებული უნდა იქნეს შემდეგი:</p> <p>დასაწყობების ადგილი ისე უნდა იყოს შერჩეული, რომ არ მოხდეს ნიადაგის ნაყოფიერი ფენის ჩამოშლა, დატკეპუნა ტექნიკის მოძრაობის შედეგად, ასევე დაბინძურება სხვა მასალებით.</p> <p>ნიადაგის ნაყოფიერი ფენა გამოყოფილი უნდა იქნეს გრუნტისაგან (ნიადაგის ქვედა ფენისაგან);</p> <p>ნიადაგის დასაწყობება უნდა მოხდეს ისე, რო არ იყოს წყლით წარეცხვის/დატბორვის საფრთხე;</p> <p>დაუშვებელია ნიადაგის დასაწყობება მდინარიდან/წყლის ნაკადებიდან 25 მეტრზე ნაკლებ მანძილზე, ადგილმდებარეობის ტოპოგრაფიის თავისებურების გათვალისწინებით;</p>	

საქმიანობა	მოსალოდნელი უარყოფითი ზემოქმედება	შემარბილებელი ღონისძიება	ღონისძიების განხორციელებაზე პასუხისმგებელი პირი
		<p>დაუშვებელია ნიადაგის საფარის მოხსნა ძლიერი წვიმის დროს;</p> <p>დასაწყობებული ნიადაგი გამოყენებული უნდა იქნეს ქვე-პროექტის ტერიტორიის რეკულტივაციისათვის სამუშაოების დასრულებისთანავე. საჭიროებიდან გამომდინარე უნდა მოხდეს მიწის საფარის მოსწორება, რეკულტივაცია, და ბუნებრივი მცენარეული საფარის სწრაფად აღდგენის ღონისძიებების განხორციელება.</p> <p>საჭიროების შემთხვევაში კონტრაქტორმა უნდა განახორციელოს დასაწყობებული ნიადაგის ეროზიის საწინააღმდეგო ღონისძიებები, როგორცაა ეროზიის საწინააღმდეგო საფარის მოწყობა, ზედაპირის დატკეპნა და/ან დაგრუნტვა. დასაწყობებული ნიადაგი დაცული უნდა იქნეს წყლის ნაკადით ჩარეცხვისაგან ბერმების ან მისი ექვივალენტის მოწყობით გროვების ირგვლივ, საჭიროებისამებრ.</p> <p>- დასაწყობებული ნიადაგი გამოყენებული უნდა იქნეს ტერიტორიის რეკულტივაციისთვის სამუშაოების დასრულებისთანავე.</p>	

საქმიანობა	მოსალოდნელი უარყოფითი ზემოქმედება	შემარბილებელი ღონისძიება	ღონისძიების განხორციელებაზე პასუხისმგებელი პირი
		<p>გრუნტის ქვედა ფენის დასაწყობება უნდა მოხდეს არა უმეტეს 3 მ სიმაღლის გროვებად, რომელთა გვერდების დახრილობის კუთხე არ აღემატება 60⁰-ს. ამასთან, გათვალისწინებული უნდა იქნეს შემდეგი:</p> <ul style="list-style-type: none"> - დასაწყობების ადგილი იმგვარად უნდა იქნეს შერჩეული, რომ არ მოხდეს მისი დატკეპნა ტექნიკის მოძრაობის შედეგად ან დაბინძურება სხვა მასალებით; - გრუნტი გამოყოფილი უნდა იქნეს ნიადაგის ნაყოფიერი ფენისაგან. 	

საქმიანობა	მოსალოდნელი უარყოფითი ზემოქმედება	შემარბილებელი ღონისძიება	ღონისძიების განხორციელებაზე პასუხისმგებელი პირი
	წყლისა და ნიადაგის დაბინძურება	<ul style="list-style-type: none"> - პერსონალის უზრუნველყოფა ტუალეტებითა და აბაზანებით და წარმოქმნილი ჩამდინარე წყლების ცენტრალიზებული ჩაშვება საკანალიზაციო სისტემაში, თუ ეს შესაძლებელია ან დროებითი ნაგებობების მოწყობა - ტექნიკის გამართულობის უზრუნველყოფა - ტექნიკის საწვავით გამართვა მხოლოდ სათანადოდ აღჭურვილი საწვავმზიდებით, ამასთან სავალდებულოა წყვეთმემკრებების გამოყენება - ტექნიკის საწვავით გამართვა და ტექ. მომსახურება მხოლოდ სპეციალურად გამოყოფილ უბანზე, სადაც მოხსნილია ნიადაგი და მოწყობილია ხრემოვანი საფარი, ზეთები, საწვავი და გამხსნელები დასაწყობებული უნდა იქნეს მხოლოდ სპეციალურად გამოყოფილ ადგილებში, საწვავის, ზეთებისა და გამხსნელების დასაწყობება არ უნდა მოხდეს კულტურული მემკვიდრეობის ადგილის სიახლოვეს; - უზრუნველყოფილი უნდა იქნეს სამშენებლო მასალების სათანადოდ დასაწყობება სპეციალურად გამოყოფილ ადგილებში; 	მშენებელი კონტრაქტორი

საქმიანობა	მოსალოდნელი უარყოფითი ზემოქმედება	შემარბილებელი ღონისძიება	ღონისძიების განხორციელებაზე პასუხისმგებელი პირი
		<ul style="list-style-type: none"> - სახიფათო ან ტოქსიკური მასალები დროებით განთავსებული უნდა იქნეს უსაფრთხო კონტეინერებში შესაბამისი წარწერით (შემადგენლობა და მოპყრობის პირობები). სამშენებლო მოედანზე ხელმისაწვდომი უნდა იყოს დაღვრის შემთხვევაში შემკავებელი მასალები (სორბენტები, ქვიშა, ნახერხი); - უზრუნველყოფილი უნდა იქნეს დაღვრის დაუყოვნებლივ გაწმენდა, დაბინძურებული ნიადაგის/ გრუნტის ტერიტორიიდან გატანა; - არ უნდა მოხდეს ცემენტის ან ბეტონის ნარჩენების ჩარეცხვა/ჩაყრა ნებისმიერ წყლის ობიექტში. - სამუშაოების დასრულებისთანავე უნდა მოხდეს ტერიტორიის გაწმენდა სამშენებლო ნარჩენებისგან. 	
	გარემოს დაბინძურება მყარი და თხევადი ნარჩენებით	<ul style="list-style-type: none"> - აკრძალულია ნარჩენების დაწვა; - არ უნდა იქნეს გამოყენებული ტყვია შემცველი საღებავები; - სხვადასხვა სახის ნარჩენები (სახიფათო, სამშენებლო, საყოფაცხოვრებო) უნდა შეგროვდეს სეპარირებულად. ნარჩენების 	მშენებელი კონტრაქტორი

საქმიანობა	მოსალოდნელი უარყოფითი ზემოქმედება	შემარბილებელი ღონისძიება	ღონისძიების განხორციელებაზე პასუხისმგებელი პირი
		<p>დროებითი განთავსებისათვის უნდა იქნეს გამოყოფილი სპეციალური ადგილი და განხორციელდეს დაბინძურების საწინააღმდეგო ღონისძიებები;</p> <ul style="list-style-type: none"> - ინერტული ნარჩენები და ჭარბი გრუნტი უნდა განთავსდეს ვანი მუნიციპალიტეტის გამგეობის მიერ გამოყოფილ ტერიტორიაზე (იხ. დანართი 8); - სახიფათო და ტოქსიკური ნარჩენები უნდა განთავსდეს უსაფრთხო კონტეინერებში, რომლებზეც მითითებული იქნება მათი შემადგენლობა და მოპყრობის პირობები; აკრძალულია სახიფათო ნარჩენების უკონტროლო განთავსება სამშენებლო ტერიტორიაზე. სახიფათო ნარჩენები უნდა მოთავსდეს გაჟონვისაგან დაცულ კონტეინერში რათა თავიდან იქნას აცილებული დაღვრა და გაჟონვები; სახიფათო ნარჩენების გადაცემა უნდა მოხდეს ასეთი ნარჩენების მართვაზე ლიცენზიის მქონე კომპანიისთვის, მასთან დადებული ხელშეკრულების საფუძველზე; - ნებისმიერი სახის სამშენებლო და საყოფაცხოვრებო ნარჩენი ტერიტორიიდან გატანილი უნდა იქნეს ხშირად; 	

საქმიანობა	მოსალოდნელი უარყოფითი ზემოქმედება	შემარბილებელი ღონისძიება	ღონისძიების განხორციელებაზე პასუხისმგებელი პირი
		<ul style="list-style-type: none"> - ნარჩენების განკარგვის შესახებ უნდა იწარმოებოდეს დოკუმენტაცია, რათა უზრუნველყოფილი იქნას მისი სათანადოდ განკარგვის მტკიცებულება. 	
	<p>ზემოქმედება სატრანსპორტო ნაკადებზე</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ტექნიკის მოძრაობის სიჩქარე უნდა იქნას შეზღუდული - ტექნიკის გადაადგილება მოხდეს მხოლოდ დადგენილი მარშრუტებით - ტრანსპორტის მოძრაობის სიხშირე უნდა იქნას შეზღუდული 	<p>მშენებელი კონტრაქტორი</p>
	<p>მოსახლეობის და პერსონალის ჯანმრთელობის და უსაფრთხოების რისკები</p>	<p>სამშენებლო ადგილი უნდა იქნეს სათანადოდ დაცული და მშენებლობასთან დაკავშირებული სატრანსპორტო მოძრაობის დარეგულირებული. ეს მოიცავს (მაგრამ არ შემოიფარგლება) შემდეგ ღონისძიებებს:</p> <ul style="list-style-type: none"> - გზის მაჩვენებლების, გამაფრთხილებელი ნიშნების, ბარიერების განთავსებას. სამშენებლო ტერიტორია იქნება მკაფიოდ შესამჩნევი, 	<p>მშენებელი კონტრაქტორი</p>

საქმიანობა	მოსალოდნელი უარყოფითი ზემოქმედება	შემარბილებელი ღონისძიება	ღონისძიების განხორციელებაზე პასუხისმგებელი პირი
		<p>ბოლო პოტენციური რისკების შესახებ მოხდება საზოგადოების გაფრთხილება.</p> <ul style="list-style-type: none"> - სამშენებლო ადგილები და ყველა თხრილი უნდა იქნეს შემოღობილი და სათანადოდ დაცული უნებართვო შესვლისაგან, განსაკუთრებით ბავშვებისთვის; - უნდა მოეწყოს სათანადო განათება და განთავსდეს უსაფრთხოების ნიშნები; <p>მოხდება სამუშაო საათების ადგილობრივ სატრანსპორტო მოძრაობის სქემასთან მორგება, მასალებისა და ნარჩენების ტრანსპორტირება არ უნდა მოხდეს პიკის საათებში ან პირუტყვის გადაადგილების დროს.</p> <ul style="list-style-type: none"> - ტექნიკის მოძრაობის სიჩქარე უნდა იქნას შეზღუდული - ტექნიკის გადაადგილება მოხდეს მხოლოდ დადგენილი მარშრუტებით 	

საქმიანობა	მოსალოდნელი უარყოფითი ზემოქმედება	შემარბილებელი ღონისძიება	ღონისძიების განხორციელებაზე პასუხისმგებელი პირი
	კერძო საკუთრებაში არსებული ქონების დაზიანება	<ul style="list-style-type: none"> - ტექნიკის გადაადგილება მხოლოდ დადგენილი მარშრუტებით - ტექნიკის მოძრაობის სიჩქარის შეზღუდვა - მიყენებული ზიანი სრულად უნდა იქნეს ანაზღაურებული კონტრაქტორის მიერ 	მშენებელი კონტრაქტორი
	კონფლიქტი ადგილობრივ მოსახლეობასთან ან სხვა ზემოქმედების ქვეშ მყოფ პირებთან	<ul style="list-style-type: none"> - მოსახლეობასთან შეხვედრა (საჭიროების შემთხვევაში) - საჩივრების მიღება და მათზე რეაგირება; - საჩივრების განმხილველი კომისია უნდა ჩამოყალიბდეს ადგილობრივ დონეზე შემდეგი შემადგენლობით: ასპინძის მუნიციპალიტეტის საკრებულოსა და გამგეობის უფლებამოსილი წარმომადგენლები, სოციალური მომსახურების სამსახურის უფროსი, ადგილობრივი თვითმმართველობის წარმომადგენელი. 	მშენებელი კონტრაქტორი
პროფესიული ჯანმრთელობის და უსაფრთხოების რისკები		<ul style="list-style-type: none"> - სამუშაოების დაწყებამდე მუშახელის ინფორმირება მოსალოდნელი რისკების შესახებ და ინსტრუქტაჟი შრომის უსაფრთხოების წესებთან დაკავშირებით, ზემოხსენებული უზრუნველყოფილი უნდა იქნას 	მშენებელი კომპანია

საქმიანობა	მოსალოდნელი უარყოფითი ზემოქმედება	შემარბილებელი ღონისძიება	ღონისძიების განხორციელებაზე პასუხისმგებელი პირი
		<p>სამშენებლო სამუშაოების დაწყებამდე და მათი მსვლელობისას</p> <ul style="list-style-type: none"> - პერსონალის საჭირო პირადი დაცვის საშუალებების (მაგ, ჩაფხუტები, ხელთათმანები, სხვა) მომარაგება და მათი სწორედ გამოყენება - ტექნიკის ექსპლოატაციისას უსაფრთხოების უზრუნველყოფა - გამაფრთხილებელი ნიშნების განთავსება მაღლი რისკის უბნებზე - ატმოსფერული ჰაერის დაბინძურებისა და ხმაურის ზემოქმედების შესამცირებლად რეკომენდირებული ღონისძიებების გატარება 	
	<p>ზემოქმედება კულტურულ მემკვიდრეობაზე</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ტერიტორიის დასუფთავება და რეკულტივაცია სამშენებლო სამუშაოების დასრულებისთანავე - სამუშაოების შეჩერება მიწის სამუშაოებისას არქეოლოგიური ობიექტის ან არტეფაქტების აღმოჩენის შემთხვევაში, კულტურის და ძეგლთა დაცვის სამინისტროს ინფორმირება აღმოჩენის შესახებ და საქმიანობის განახლება მხოლოდ სათანადო ნებართვის მიღების შემდეგ 	<p>მგფ, მშენებელი კონტრაქტორი</p>
<p>ექსპლუატაციის ფაზა</p>			

საქმიანობა	მოსალოდნელი უარყოფითი ზემოქმედება	შემარბილებელი ღონისძიება	ღონისძიების განხორციელებაზე პასუხისმგებელი პირი
ახლად აშენებული ტურისტული ინფრასტრუქტურის ექსპლუატაცია	გარემოს დაბინძურება მყარი ნარჩენებით და ჩამდინარე წყლებით	<ul style="list-style-type: none"> - სანაგვე ურნების განთავსება ობიექტის ტერიტორიაზე - მყარი ნარჩენების რეგულარულად გატანა მუნიციპალიტეტის საყოფაცხოვრებო ნაგავსაყრელზე, მმართველ კომპანიასთან დადებული ხელშეკრულების საფუძველზე - ნარჩენების წვის აკრძალვა - საკანალიზაციო სისტემისა და ჩამდინარე წყლების ბიოლოგიური გამწმენდი ნაგებობის გამართული ფუნქციონირების უზრუნველყოფა. - 	კულტურული მემკვიდრეობის დაცვის ეროვნული სააგენტო

6. გარემოსდაცვითი მონიტორინგი

მუნიციპალური განვითარების ფონდი პასუხისმგებელია განახორციელოს გარემოზე ზემოქმედების შერბილების ღონისძიებების მონიტორინგი. საკონსულტაციო კომპანია, რომელიც დაქირავებულია, როგორც სამუშაოების ზედამხედველი, ასევე დაეხმარება მგფ-ს, რათა უზრუნველყოფილი იქნეს ქვე-პროექტის ფარგლებში განხორციელებული სამუშაოების გარემოსდაცვითი და სოციალური შესაბამისობა. ქვე-პროექტის გარემოსდაცვითი მონიტორინგი განხორციელდება ქვემოთ მოცემული გეგმის შესაბამისად.

გარემოზე ზემოქმედების გეგმის განხორციელების თაობაზე ანგარიში წარმოდგენილი იქნება მგფ-ის ყოველკვარტალურ ანგარიშებში. მგფ ასევე უზრუნველყოფს კონტრაქტორისაგან ყველა ნებართვის, ლიცენზიებისა და შეთანხმების წერილების ასლების მიღებას და შენახვას, რომლებიც კონტრაქტორს მოეთხოვება საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად ინერტული მასალების მოპოვებისათვის, ასფალტის ქარხნის ოპერირებისათვის, სხვადასხვა სახის ნარჩენების განთავსებისათვის.

7. გარემოზე ზემოქმედების მართვის გეგმის დარღვევის გამოსწორება

მგფ, როგორც სამშენებლო სამუშაოების დამკვეთი, პასუხისმგებელი იქნება კონტრაქტორის მიერ ხელშეკრულების პირობების დაცვაზე, რაც ასევე მოიცავს გმგ შესრულებას.

კონტრაქტორი პასუხისმგებელია საქმიანობა განახორციელოს საქართველოს გარემოსდაცვითი კანონმდებლობის შესაბამისად. შეუსაბამობების გამოვლენის შემთხვევაში კონტრაქტორი პასუხისმგებელი იქნება დაფაროს გარემოსთვის მიყენებული ზიანის აღმოფხვრასთან დაკავშირებული ყველა ხარჯი.

7. განხორციელების ღირებულება

გარემოსდაცვითი მართვის გეგმით შემოთავაზებული ინდივიდუალური შემარბილებელი ღონისძიებების განხორციელების ხარჯები მცირეა და შესაბამისად, რთულია მათი გამოცალკევება სამშენებლო ოპერაციების ხარჯებიდან. მიუხედავად ამისა, რეკომენდირებულია, რომ მასალათა და სამუშაოთა მოცულობების ჩამონათვალი, რომელიც სატენდერო დოკუმენტაციაში არის მოცემული შეიცავდეს ნარჩენებისა და დარჩენილი მასალის განკარგვის პუნქტს. გარემოსდაცვით პრინციპებთან შესატყვისობისათვის საჭირო სხვა ხარჯები სავარაუდოდ სხვადასხვა სამშენებლო საქმიანობის ფასებში უნდა იქნას ინტეგრირებული.

9. საჩივრების გადაჭრის მექანიზმი

საჩივრების განმხილველი კომისია ჩამოყალიბდება მუნიციპალურ დონეზე. იმ შემთხვევაში თუ საჩივარი არ გადაიჭრება ადგილობრივ დონეზე, მისი გადამისამართება მოხდება სსიპ „საქართველოს მუნიციპალური განვითარების ფონდში“. საჩივრების მონიტორინგის მიზნით, მუნიციპალური განვითარების ფონდი მოახდენს რეგისტრაციას ყველა საჩივრის, კომენტარის და ასევე, როგორც მოხდა საჩივრის გადაწყვეტა. საჯარო კონსულტაციის ფარგლებში ადგილობრივი მოსახლეობას ინფორმაცია მიეწოდა განხილულ საკითხთან დაკავშირებით და საკონტაქტო პირის შესახებ.

ამასთანავე, კონტრაქტორი ვალდებულია განათავსოს საპროექტო ობიექტთან საინფორმაციო დაფა, სადაც წარმოდგენილი იქნება ინფორმაცია საკონტაქტო პირების შესახებ მგფ-დან, საზედამხედველო კომპანიიდან და ადგილობრივი მუნიციპალიტეტიდან.

8. მონიტორინგი მართვის გეგმა

საქმიანობა	რა (პარამეტრი ექვემდებარება მონიტორინგს?)	სად (არის პარამეტრი, რომელიც ექვემდებარება მონიტორინგს?)	როგორ (უნდა განხორციელდეს პარამეტრის მონიტორინგი?)	როდის (განსაზღვრეთ სიხშირე/ან უწყვეტობა?)	რატომ (ხდება პარამეტრის მონიტორინგი?)	ვინ (არის პასუხისმგებელი მონიტორინგზე?)
სამშენებლო ფაზა						
სამშენებლო მასალებით უზრუნველყოფა	სამშენებლო მასალების შექმნა მხოლოდ ოფიციალურად დარეგისტრირებული მომწოდებლებისაგან	მომწოდებლის ოფისში, ან საწყობში	დოკუმენტების შემოწმება	მოწოდების კონტრაქტების გაფორმებისას	ინფრასტრუქტურის ტექნიკური მდგრადობის და უსაფრთხოების უზრუნველყოფის მიზნით	მგფ, მშენებლობის ზედამხედველი
სამშენებლო მასალების და ნარჩენების ტრანსპორტირება; სამშენებლო მანქანა-დანადგარების გადაადგილება	სატრანსპორტო საშუალებების და მექანიზმების ტექნიკური მდგომარეობა სატვირთო ავტომობილების შემოსაზღვრა და დაცვა სპეციალური საფარით გათვალისწინება წინასწარ დადგენილი მარშრუტისა და სამუშაო საათების	სამშენებლო ტერიტორია	შემოწმება	გაუფრთხილებელი შემოწმებები, როგორც სამუშაო, ისე არა სამუშაო საათებში	მიწისა და ჰაერის ემისიებისაგან დაბინძურების შემცირება; ხმაურით და ვიბრაციით ადგილობრივი საზოგადოებების შეწუხების შეზღუდვა	მგფ, მშენებლობის ზედამხედველი, საპატრულო პოლიცია

საქმიანობა	რა (პარამეტრი ექვემდებარება მონიტორინგს?)	სად (არის პარამეტრი, რომელიც ექვემდებარება მონიტორინგს?)	როგორ (უნდა განხორციელდეს პარამეტრის მონიტორინგი?)	როდის (განსაზღვრეთ სიხშირე/ან უწყვეტობა?)	რატომ (ხდება პარამეტრის მონიტორინგი?)	ვინ (არის პასუხისმგებელი მონიტორინგზე?)
მიწის სამუშაოები	<p>ამოღებული გრუნტის დროებითი შენახვა წინასწარ განსაზღვრულ და შეთანხმებულ ტერიტორიებზე;</p> <p>ამოღებული გრუნტის უკუჩაყრა და/ან განთავსება ოფიციალურად გამოყოფილ ტერიტორიებზე</p>	სამშენებლო ტერიტორია	შემოწმება არქეოლოგების მიერ პერმანენტული შემოწმება	მიწის სამუშაოების პროცესში	სამშენებლო და მისი მდებარე ტერიტორიის სამშენებლო ნაგვით დაბინძურების თავიდან აცილება	<p>მგფ,</p> <p>მშენებლობის ზედამხედველი</p> <p>საქართველოს ეროვნული მუზეუმი</p> <p>კულტურული მემკვიდრეობის დაცვის ეროვნული სააგენტო</p>
ინერტული მასალების მოძიება	<p>მასალის შესყიდვა არსებული მომწოდებლებისგან, თუ შესაძლებელია;</p> <p>მოპოვების ლიცენზიის მიღება სამუშაოების კონტრაქტით და ლიცენზიის პირობების მკაცრად დაცვა;</p>	მოპოვების ადგილებში	დოკუმენტების შემოწმება. სამუშაოს შემოწმება.	მასალის მოპოვების დროს	<p>ფერდობების ეროზიის შეზღუდვა, ეკოსისტემებისა და ლანდშაფტების დეგრადაციის შეზღუდვა;</p> <p>მდინარის ნაპირების ეროზიის, შეწონილი ნაწილაკებით წყლის დაბინძურების და</p>	<p>მგფ,</p> <p>მშენებლობის ზედამხედველი</p>

საქმიანობა	რა (პარამეტრი ექვემდებარება მონიტორინგს?)	სად (არის პარამეტრი, რომელიც ექვემდებარება მონიტორინგს?)	როგორ (უნდა განხორციელდეს პარამეტრის მონიტორინგი?)	როდის (განსაზღვრეთ სიხშირე/ან უწყვეტობა?)	რატომ (ხდება პარამეტრის მონიტორინგი?)	ვინ (არის პასუხისმგებელი მონიტორინგზე?)
	<p>კარიერის ტერიტორიის დატერასება, კარიერის ექსპლუატირებული ადგილების ამოვსება და ლანდშაფტის ჰარმონიზაცია;</p> <p>მდინარის ხრეშის და ქვიშის ამოღება ნაკადის გარეთ, ხრეშის დამცავი ბარიერების მოწყობა მოპოვების ტერიტორიასა და მდინარეს შორის და არ იქნას დაშვებული მანქანების შესვლა წყალში</p>				წყლის ეკოსისტემის მოშლის შეზღუდვა.	
სამშენებლო ნარჩენების წარმოქმნა	სამშენებლო ნარჩენების დროებითი შენახვა სპეციალურად გამოყოფილ ადგილებში;	სამშენებლო ტერიტორია; ნაგავსაყრელი ტერიტორია	შემოწმება	პერიოდულად მშენებლობის პროცესში და პრეტენზიების შემთხვევაში	სამშენებლო და მის მეზობლად მდებარე ტერიტორიების მყარი ნარჩენებისგან დაბინძურების თავიდან აცილების მიზნით	მგფ, მშენებლობის ზედამხედველი

საქმიანობა	რა (პარამეტრი ექვემდებარება მონიტორინგს?)	სად (არის პარამეტრი, რომელიც ექვემდებარება მონიტორინგს?)	როგორ (უნდა განხორციელდეს პარამეტრის მონიტორინგი?)	როდის (განსაზღვრეთ სიხშირე/ან უწყვეტობა?)	რატომ (ხდება პარამეტრის მონიტორინგი?)	ვინ (არის პასუხისმგებელი მონიტორინგზე?)
	ნარჩენების დროულად გადაყრა ოფიციალურად გამოყოფილ ადგილებში					
ტრანსპორტის მოძრაობის დარღვევა და ფეხით მოსიარულეთათვის მისასვლელის შეზღუდვა	საგზაო მოძრაობის შეზღუდვის/შემოვლითი გზის აბრების განთავსება; სამშენებლო მასალების შენახვა და სამშენებლო ნარჩენების დროებითი განთავსება ისე, რომ თავიდან ავიცილოთ მისასვლელი გზების ჩახერგვა	სამშენებლო მოედანზე და მიდამოებში	შემოწმება.	მშენებლობის დროს	ავტოსაგზაო შემთხვევების პრევენცია; ადგილობრივი მოსახლეობისთვის, მიყენებული დისკომფორტის შეზღუდვა;	მგფ, მშენებლობის ზედამხედველი
მუშების ჯანმრთელობა და უსაფრთხოება	მუშების ფორმებით და ინდივიდუალური დაცვის საშუალებებით აღჭურვა; მუშების და პერსონალის ინფორმირება მექანიზმებთან/აღჭურვილობას	სამშენებლო ტერიტორია	შემოწმება	გაუფრთხილებელი შემოწმება სამუშაოების მსვლელობისას	სამუშაო ადგილზე უბედური და გაუთვალისწინებელი შემთხვევების თავიდან აცილება მიზნით	მგფ, მშენებლობის ზედამხედველი

საქმიანობა	რა (პარამეტრი ექვემდებარება მონიტორინგს?)	სად (არის პარამეტრი, რომელიც ექვემდებარება მონიტორინგს?)	როგორ (უნდა განხორციელდეს პარამეტრის მონიტორინგი?)	როდის (განსაზღვრეთ სიხშირე/ან უწყვეტობა?)	რატომ (ხდება პარამეტრის მონიტორინგი?)	ვინ (არის პასუხისმგებელი მონიტორინგზე?)
	თან მუშაობისას ინდივიდუალური უსაფრთხოების წესების და ინსტრუქციების შესახებ და ასევე აღნიშნული წესების/ინსტრუქციების მკაცრი დაცვის შესახებ					
ოპერირების ფაზა						
წყალმომარაგების და კანალიზაციის გამწმენდი ერთეული მომსახურეობა	წყალმომარაგების სისტემა არ ჟონავს და მოდის შეუფერხებლად. კანალიზაციის გამწმენდი მუშაობს კარგად.	სარეაბილიტაციო საშუალებები	შემოწმება	ოპერირებისას	წყლის დანაკარგის პრევენცია გადაუმუშავებელი წყლით ზედაპირის და მიწის დაბინძურების პრევენცია	საქართველოს კულტურული მემკვიდრეობის დაცვის ეროვნული სააგენტო
მყარი ნარჩენების მართვა	ნაგვის ურნების განთავსება მუზეუმის მიმდებარე ტერიტორიაზე და ნარჩენების დროული და რეგულარული გატანა ტერიტორიიდან	რეაბილიტირებული ობიექტი	შემოწმება	ოპერირებისას	ტერიტორიაზე ნარჩენების დაყრის თავიდან აცილება	ასპინძის მუნიციპალიტეტი, საქართველოს კულტურული მემკვიდრეობის

საქმიანობა	რა (პარამეტრი ექვემდებარება მონიტორინგს?)	სად (არის პარამეტრი, რომელიც ექვემდებარება მონიტორინგს?)	როგორ (უნდა განხორციელდეს პარამეტრის მონიტორინგი?)	როდის (განსაზღვრეთ სიხშირე/ან უწყვეტობა?)	რატომ (ხდება პარამეტრის მონიტორინგი?)	ვინ (არის პასუხისმგებელი მონიტორინგზე?)
						დაცვის ეროვნული სააგენტო
რეაბილიტაციის შემდეგ ტერიტორიის ობიექტის მოვლა-პატრონობა	არასანქცირებული მშენებლობა და მიწის არაფორმალური გამოყენება ვარძიის ტერიტორიის მიმდებარედ	რეაბიტირებული ობიექტი	შემოწმება	ოპერირების დროს	მიმდებარე ტერიტორიისა და ობიექტის ისტორიული და ესთეტიური ღირებულების დაკარგვის თავიდან აცილება	საქართველოს კულტურული მემკვიდრეობის დაცვის ეროვნული სააგენტო

დანართი 1. საკადასტრო ინფორმაცია, ორთოფოტო, არსებული მდგომარეობის ამსახველი სურათები

მიწის ნაკვეთის საკადასტრო ინფორმაცია, რომელიც განკუთვნილია ვიზიტორთა ცენტრის, ვენახის ტერასებისა და პარკინგის მოსაწყობად

 <p>საკადასტრო ინფორმაცია N 60.10.34.138</p> <p>ამონაწერი საჯარო რეესტრისაგან</p> <p>განყოფილების რეესტრის ნომერი: N 60.10.34.138 დანიშნულება: საჯარო რეესტრი</p> <p>დანიშნულების რეესტრის ნომერი: N 802811355569 - თარიღი: 25/07/2011 10:14:46 მომხმარებლის თარიღი: 25/07/2011 13:00:30</p> <table border="1"><thead><tr><th colspan="4">საკუთრების განყოფილება</th></tr><tr><th>მნიშვნელობა</th><th>საფუძველი</th><th>კუთვნილობა</th><th>დაკვირვება</th></tr></thead><tbody><tr><td>60</td><td>10</td><td>34</td><td>138</td></tr></tbody></table> <p>საკუთრების განყოფილების აღწერილობა: საკუთრების განყოფილება ნაკვეთის ფეხები. ამისათვის საჭიროა დამუშავდეს ფართობი 104422.00 კვ.მ. საკუთრების წილი ნომერი 88.10.34.030) შესანიშნავების ჩამონათვლიდან: 71) (აღსანიშნავი მუხია), 72) (საფუძველი)</p> <p>შესაკუთრების განყოფილება</p> <p>განყოფილების რეესტრის ნომერი: ნომერი 882810519214 . თარიღი 15/03/2010 12:46:56 შედეგების რეესტრის თარიღი 17/03/2010</p> <p>შედეგების დამამუშავებელი ორგანიზაცია:</p> <ul style="list-style-type: none"> • შპს "საჯარო რეესტრი" დაარსდა 15/03/2011 წელს, საქართველოს სახელმწიფო ქონების ავტორიტეტი და პროცესების სამსახური საქართველო • შპს "საჯარო რეესტრი" დანიშნულების თარიღი 15/03/2010 წელს, საქართველოს ქონების ავტორიტეტი და პროცესების საქართველოს სამსახური საქართველო <p>შესაკუთრების სახელმწიფო:</p> <p>შესაკუთრების სახელმწიფო: იპყრო</p> <p>საკადასტრო ინფორმაცია</p> <p>რეესტრის თარიღი: 25/07/2011 13:00:30</p> <p>სარეგისტრაციო:</p> <p>საჯარო რეესტრის ეროვნული სააგენტო: http://publn.reestr.gov.ge გვერდი: 1/2</p>	საკუთრების განყოფილება				მნიშვნელობა	საფუძველი	კუთვნილობა	დაკვირვება	60	10	34	138	<p>განყოფილების რეესტრის ნომერი: 882810642728 თარიღი: 07/06/2010 13:15:10 რეესტრის რეესტრის თარიღი: 16/06/2010</p> <p>მომხმარებლის სახელი: შპს "საჯარო რეესტრი" საქართველოს ავტორიტეტი და პროცესების საქართველოს სამსახური საქართველო</p> <p>მომხმარებლის მისამართი: ქ. თბილისი, ვ. აბაშიძის ქ. 113, 113, 113</p> <p>მომხმარებლის ნომერი: N 106, დანიშნულების თარიღი 17/05/2010, საქართველოს ქონების ავტორიტეტი და პროცესების საქართველოს სამსახური საქართველო</p> <p>დასაბუთების სახელი: საჯარო რეესტრი</p> <p>მომხმარებლის სახელი: შპს "საჯარო რეესტრი"</p> <p>მომხმარებლის მისამართი: ქ. თბილისი, ვ. აბაშიძის ქ. 113, 113, 113</p> <p>მომხმარებლის ნომერი: N 106, დანიშნულების თარიღი 17/05/2010, საქართველოს ქონების ავტორიტეტი და პროცესების საქართველოს სამსახური საქართველო</p> <p>საკადასტრო ინფორმაცია</p> <p>რეესტრის თარიღი: 25/07/2011 13:00:30</p> <p>სარეგისტრაციო:</p> <p>საჯარო რეესტრის ეროვნული სააგენტო: http://publn.reestr.gov.ge გვერდი: 2/2</p>
საკუთრების განყოფილება													
მნიშვნელობა	საფუძველი	კუთვნილობა	დაკვირვება										
60	10	34	138										

ბიოლოგიური გამწმენდი ნაგებობის განთავსების ადგილი

საგარეო ტექნიკის სააგენტო N 60.10.34.298

ამონაწერი საჯარო რეესტრისაგან

განცხადების რეესტრაცია N 882016049687 - 01/02/2016 16:25:12
 მოწმადების თარიღი 01/02/2016 16:27:27

საკუთრების განყოფილება

ზღირსების მქონე მფლობელი	საფუძველი	კვადრატული მეტრი	საფუძველი	საფუძველის საკუთრების განთავსების საფუძველი	საფუძველის განმარტების თარიღი
60	10	34	298	საფუძველის საკუთრების განთავსების საფუძველი	21.0.00 კვ.მ

მომართი: შიდა მასივი, უბანი
 საფუძველის წილი ნომერი: 60.10.34.137

შესაკუთრების განყოფილება

განცხადების რეესტრაცია : ნომერი 882013366654 , თარიღი 30/07/2013 13:36:36
 უფლების რეესტრაცია: თარიღი 05/08/2013

უფლების დამატარებელი დოკუმენტი
 • უბანი წილის შეტანის ხელშეკრულება, დამაწესის თარიღი: 30/07/2013, მხარე "საჯარო რეესტრის ეროვნული სააგენტო"

შესაკუთრების სახელწოდება
 შესაკუთრების სახელწოდება: იმპერია

აღსრულება

საჯარო რეესტრის ეროვნული სააგენტო
 რეესტრის ეროვნული სააგენტო

სარგებლობა

განცხადების რეესტრაცია N 882016049687
 თარიღი 01/02/2016 16:25:12
 მომართული მხარე "საქართველოს კულტურული მემკვიდრეობის დაცვის ეროვნული სააგენტო" 204562311;
 შესაკუთრების სახელწოდება: საჯარო რეესტრის ეროვნული სააგენტო
 საფუძველის წილი ნომერი: 21.0.00 კვ.მ;
 არსებობის ვადის
 უფლების რეესტრის ნომერი N16/394, დამაწესის თარიღი: 01/02/2016, მხარე სახელმწიფო რეესტრის ეროვნული სააგენტო
 რეესტრის ეროვნული სააგენტო
 თარიღი 01/02/2016

საჯარო რეესტრის ეროვნული სააგენტო <http://public.matsni.gov.ge> გვერდი 1/2

ვალიდებულება

ვალიდირებულია
 რეესტრის ეროვნული სააგენტო
 მოწმადების რეესტრაცია
 რეესტრის ეროვნული სააგენტო

"საჯარო რეესტრის ეროვნული სააგენტოს მიერ გამოქვეყნებული საჯარო რეესტრის ეროვნული სააგენტოს ოფიციალური ვებ-გვერდი" ორი
 • საჯარო რეესტრის ეროვნული სააგენტოს ვებ-გვერდი <http://public.matsni.gov.ge>
 • საჯარო რეესტრის ეროვნული სააგენტოს ვებ-გვერდი <http://www.matsni.gov.ge>
 • საჯარო რეესტრის ეროვნული სააგენტოს ვებ-გვერდი <http://www.matsni.gov.ge>
 • საჯარო რეესტრის ეროვნული სააგენტოს ვებ-გვერდი <http://www.matsni.gov.ge>
 • საჯარო რეესტრის ეროვნული სააგენტოს ვებ-გვერდი <http://www.matsni.gov.ge>
 • საჯარო რეესტრის ეროვნული სააგენტოს ვებ-გვერდი <http://www.matsni.gov.ge>
 • საჯარო რეესტრის ეროვნული სააგენტოს ვებ-გვერდი <http://www.matsni.gov.ge>

საჯარო რეესტრის ეროვნული სააგენტო <http://public.matsni.gov.ge> გვერდი 1/2

სავენახე ტერასებისა და ვიზიტორთა ცენტრის განთავსების ადგილი

ვიზიტორთა ცენტრის რენდერები

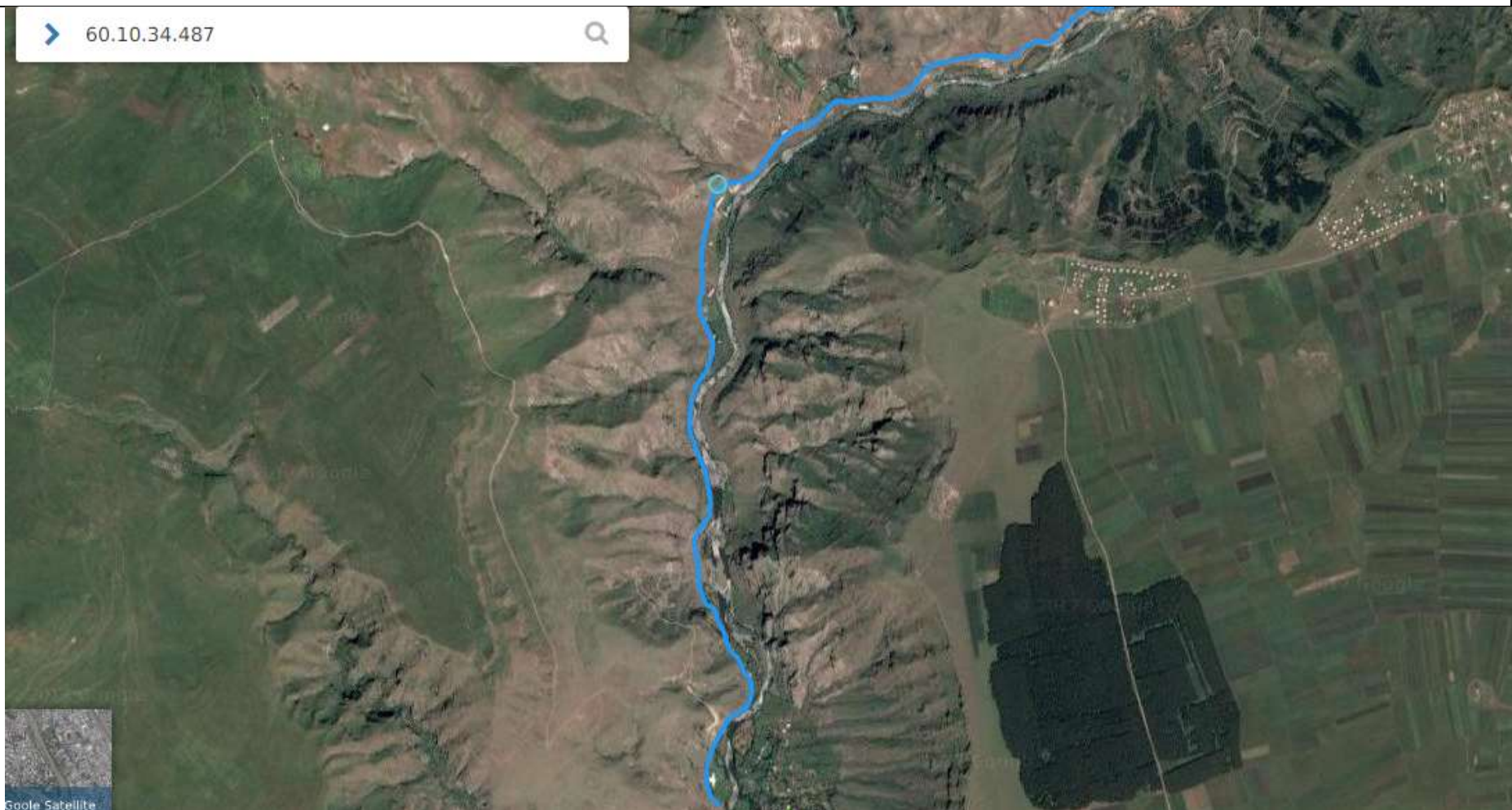
სავენახე ტერასები

სარეაბილიტაციო გზა

> 60.10.34.487

Google Satellite

სამშენებლო ნარჩენებისა და ინერტული მასალის განთავსების ადგილი, სოფელი თმოგვი, I ალტერნატივა

სამშენებლო ნარჩენებისა და ინერტული მასალის განთავსების ადგილი, სოფელი თმოგვი, II ალტერნატივა

საჯარო განხილვის ოქმი

„ვანის ქვაბებთან ტურისტული ინფრასტრუქტურის მოწყობა და
უსაფრთხოების ღონისძიებების განხორციელება“

ქვე-პროექტის გარემოს დაცვითი მიმოხილვის საჯარო განხილვის
ოქმი

2017 წლის 7 ივლისს, ასპინძის მუნიციპალიტეტში, გამგეობის შენობაში გაიმართა ქვე-პროექტის „ვარძის კომპლექსთან ტურისტული ინფრასტრუქტურის მოწყობა“ გარემოსდაცვითი მიმოხილვის დოკუმენტის საჯარო განხილვა.

შეხვედრა მიზნად ისახავდა ადგილობრივი მოსახლეობის ინფორმირებას ქვე-პროექტის ფარგლებში დაგეგმილი სამუშაოების, ბუნებრივ და სოციალურ გარემოზე მოსალოდნელი უარყოფითი/დადებითი ზეგავლენისა და მათი თავიდან აცილების გზებისა და საშუალებების შესახებ.

შეხვედრას ესწრებოდნენ:

ალექსანდრე პაპაშვილი, ნუგზარ ქამუშაძე, გიორგი ზაზაძე, ნუგზარ ლონდარიძე, ტიტვიკო მადრაძე, ლიანა ბერიძე, ლელა მელიკაძე, მარინე ნათენაძე, ნანა ზაზაძე, მიხეილ მაისურაძე, თემურ დევნასაძე, ლევან გვირჯიშვილი, მაცყვალა ბერიძე, შოთა ბერიძე, ელგუჯა ნარიმანიძე, ზურა ლევილიშვილი, ნინო მელიქაძე ლევან დევნაძეძე, დანტეს ზაზაძე, ოთარ ცინაძე, ბესიკ მაგრაქველიძე, გურამ მელიქაძე, ბესო ბერიძე, დავით გართლაძე, ხათუნა სუთიძე, ქართველიშვილი მერი, მთვარისა იველაშვილი, ანა თივაძე, ლელა მურადაშვილი, თეონა ბერიძე, ედიშერი, ვასილ ბერიძე, კახა ზედგინიძე, ნიკოლოზ ზაზაძე.

მუნიციპალური განვითარების ფონდის წარმომადგენლები:

ნინიკო ისაკაძე- გარემოს დაცვის სპეციალისტი;

ნუცა გუმბერიძე- ბენეფიციარებთან ურთიერთობის სპეციალისტი

გუჯა კვანჭილაშვილი- განსახლების სპეციალისტი

შეხვედრა გახსნა ნინიკო ისაკაძემ, გარემოსდაცვითი უსაფრთხოების სპეციალისტმა და დამსწრე საზოგადოებას წარუდგინა ინფორმაცია მუნიციპალური განვითარების ფონდის, შეხვედრის მიზნებისა და პროექტის ფარგლებში დაგეგმილი სამშენებლო სამუშაოების შესახებ. მან შეხვედრისას განიხილა ქვე-პროექტისათვის მომზადებული გარემოდსაცვითი მიმოხილვის

დოკუმენტი. მოკლედ აუხსნა საზოგადოებას მსოფლიო ბანკის მიერ დაფინანსებული ქვე-პროექტების სოციალური და გარემოსდაცვითი სკრინინგის პროცედურები და სოციალური და გარემოსდაცვითი მოთხოვნები მოცემული პროექტებისათვის, მიმოიხილა ქვე-პროექტის ფარგლებში დაგეგმილი სამუშაოები, ამ სამუშაოების განხორციელებისას მოსალოდნელი სოციალური და გარემოსდაცვითი ზეგავლენა არსებულ გარემოზე და ის ძირითადი ღონისძიებები, რომელთა გატარებაც აუცილებელია სავარაუდო უარყოფითი ეფექტების თავიდან აცილების ან შერბილებისთვის. აღნიშნა, რომ პროექტებით გათვალისწინებული სამუშაოები საქართველოში მოქმედი კანონმდებლობის შესაბამისად არ ექვემდებარება გარემოზე ზემოქმედების ნებართვის აღებას და/ან რამე სახის შეთანხმებას გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის სამინისტროსთან, ამიტომ ყველა პროცედურა ქვე-პროექტის გარემოსდაცვითი და სოციალური უსაფრთხოების უზრუნველსაყოფად ხორციელდება მსოფლიო ბანკის შესაბამის უსაფრთხოების პოლიტიკისა და რეგიონული განვითარების პროექტისთვის მომზადებული სამოქმედო სახელმძღვანელოს შესაბამისად.

ნინიკომ ისაკაძემ ისაუბრა გარემოსდაცვითი მიმოხილვის დოკუმენტის შინაარსსა და სტრუქტურაზე. მან აღნიშნა, რომ გარემოსდაცვითი მართვის გეგმა არის მშენებელ კონტრაქტორთან გაფორმებული ხელშეკრულების განუყოფელი ნაწილი და კონტრაქტორს ევალება უზრუნველყოს დოკუმენტით განსაზღვრული, სამშენებლო სამუშაოებისას მოსალოდნელი უარყოფითი ზეგავლენის, შემარბილებელი ღონისძიებების განხორციელება. ასევე, მიმოიხილა ქვე-პროექტის გარემოსდაცვითი მონიტორინგის და შესაბამისი ანგარიშგების პროცედურები და ამ პროცედურების განხორციელებაზე პასუხისმგებელი მხარეები.

ნინიკო ისაკაძემ შეხვედრის მონაწილეებს მიაწოდა ინფორმაცია საკონტაქტო პირების შესახებ, ვისთანაც საზოგადოებას საშუალება აქვს დაუკავშირდეს და საკუთარი მოსაზრება დააფიქსიროს გარემოს დაცვითი და სოციალურ საკითხებთან დაკავშირებული რაიმე სახის უკმაყოფილების წარმოშობის შემთხვევაში.

პრეზენტაციის დასრულების შემდეგ საზოგადოებას საშუალება მიეცა გამოეთქვათ საკუთარი აზრი ან/და დაესვათ კითხვები წარდგენილ საკითხებთან დაკავშირებით, შეხვედრის მონაწილეების მიერ დასმული იქნა შემდეგი შეკითხვები:

შეკითხვები და შენიშვნები	პასუხები და კომენტარები
--------------------------	-------------------------

<p>ვინ არის, სამშენებლო სამუშაოების დასრულების შემდეგომ, ინფრასტრუქტურის მოვლა პატრონობაზე პასუხისმგებელი?</p>	<p>უახლოეს მომავალში ტენდერი გამოცხადდება, მოხდება კონტაქტორის მობილიზაცია და სამშენებლო სამუშაოები დაიწყება.</p>
<p>სად ჩაიდვრება საპირფარეშოდან გამოსული ჩამდინარე წყლები?</p>	<p>საკანალიზაციო წყლების დაერთება მოხდება გამწმენდ ნაგებობასთან (წარმადობა -8 მ3/დღე), რომელიც განთავსდება შენობის უკანა მხარეს. ხოლო, გაწმენდილი წყალი ჩაიდვრება ხევში.</p>
<p>ექნება თუ არა უარყოფითი ზეგავლენა გამწმენდი ნაგებობიდან გამოსულ წყალს გარემოზე?</p>	<p>გაწმენდილ წყალს არავითარი უარყოფითი ზეგავლენა არ ექნება ბუნებრივ გარემოზე. გამწმენდი ნაგებობისა და გაწმენდილი წყლის ტექნიკური მახასიათებლები არ აღემატება საქართველოს მთავრობის 2014 წლის 3 იანვრის # 17 რეზოლუციით დადგენილ ნორმებს.</p>
<p>ითვალისწინებს თუ არა ქვე-პროექტი ვანის ქვაბებამდე მისასვლელი კიბისთვის მოაჯირების მოწყობას? და რამდენი იქნება მოაჯირების სიმაღლე?</p>	<p>ქვე-პროექტის ფარგლებში დაგეგმილია მარჯვნივ მიმავალი ბილიკისა და კიბის ორივე მხარეს მოაჯირების მოწყობა, რომელთა სიმაღლე იქნება 1 მეტრი.</p>

შეხვედრის დასასრულს ადგილობრივი მოსახლეობის წარმომადგენლებმა გამოხატეს დადებითი დამოკიდებულება ქვე-პროექტით გათვალისწინებული სამუშაოებისა და დოკუმენტით გაწერილი შემარბილებელი ღონისძიებები მიმართ. შეხვედრის ფოტომასალა და შეხვედრაზე დამსწრეთა სარეგისტრაციო ფურცლის ასლი თანდართულია.

ოქმი მომზადებულია საქართველოს მუნიციპალური განვითარების ფონდის გარემოს დაცვისა და განსახლების სამსახურის გარემოს დაცვის უსაფრთხოების სპეციალისტის ნინიკო ისაკაძის მიერ.

ფოტომასალა

სარეგისტრაციო ფურცელი:

რეგიონული განვითარების მესამე პროექტი

ასპინძის მუნიციპალიტეტში ვარძიის კომპლექსთან ტურისტული ინფრასტრუქტურის მოწყობა

ქვე-პროექტის გარემოზე ზემოქმედების მართვის გეგმის საჯარო განხილვა

16 მარტი, 2017

შეხვედრაზე დამსწრეთა რეგისტრაციის ფურცელი

	სახელი, გვარი	ორგანიზაცია	საკონტაქტო ინფორმაცია	ხელმოწერა
1.				
2.	მანია ჯეჯე	ვახტანგ ქუჩუბი	59544 61 94	ა.ბ.პ.პ
3.	მთხი კომპიტი	ვახტანგ	59516 23 51	მ.ქ.ქ
3.	მ.ს. მ.ს.მ.	ვახტანგ	59531 61 91	~~მ.ქ.ქ~~
4.	ბოსკო მ.ს.მ.	ვახტანგ	595 57 07 89	ბ.ქ.
5.	ლევან ზაზაძე	ვახტანგ	55533 37 24	ს. ზაზაძე
6.	მამუკა ჯანია	ვახტანგ	599 79 75 20	მამუკა

7.	အိမ်ထောင်ရေး အဖွဲ့ဝင်	အိမ်ထောင်	571-11-21-28	အိမ်ထောင်ရေး
8.	အိမ်ထောင်ရေး အဖွဲ့ဝင်	အိမ်ထောင်	595 75 99 47	အိမ်ထောင်ရေး
9.	အိမ်ထောင်ရေး အဖွဲ့ဝင်	အိမ်ထောင်	595 58 03 15	အိမ်ထောင်ရေး
10.	အိမ်ထောင်ရေး အဖွဲ့ဝင်	အိမ်ထောင်	593 16-55-74	အိမ်ထောင်ရေး
11.	အိမ်ထောင်ရေး အဖွဲ့ဝင်	အိမ်ထောင်	599.56.51.08	အိမ်ထောင်ရေး
12.				
13.				
14.				
15.				
16.				

დანართი 3. კონტრაქტორის მიერ წარმოდგენილი დოკუმენტაცია

ძეგლზე სამუშაოების წარმოების ნებართვა		
 კულტურული მემკვიდრეობის ძეგლზე სამუშაოების		
 KA99010947736671T		
29 / ოქტომბერი / 2017 წ.		
საწებართვო მოწმობა N9ნ/12/90		
<p>1. ნებართვის მფლობელი შპს „არქიტექტი“, საიდენტიფიკაციო (რეგისტრაციის) ნომერი: N404479408, მისამართი – ქ. თბილისი, ზემო ვაკის ქუჩის ბოლოში სართ. 2, მანა N6.</p>		
<p>2. სამართლებრივი საფუძველი საქართველოს მუნიციპალური განვითარების ფონდის აღმასრულებელი დირექტორის გალაკტიონ ხუციას 2017 წლის 4 ოქტომბრის N2643-გ. (საიდენტიფიკაციო რეგისტრაციის N1577 05.10.2017) წერილი და საქართველოს კულტურული მემკვიდრეობის დაცვის ეროვნული სააგენტოს გენერალური დირექტორის 2017 წლის 19 ოქტომბრის N04/159 ბრძანება.</p>		
<p>3. საწებართვო ობიექტი კულტურული მემკვიდრეობის უძრავი ძეგლი – ასაღიანის მუნიციპალიტეტი, ვარძიის ისტორიულ-არქიტექტურული კომპლექსი.</p>		
<p>4. შესასრულებელი სამუშაო საბინის მუნიციპალიტეტში, ვარძიის ისტორიულ-არქიტექტურული კომპლექსის მიმდებარე ტერიტორიული ინფრასტრუქტურის (ვიზიტორთა ცენტრის, ავტოსადგომის და სადგამზე ტერასების) მოწოდება.</p>		
<p>5. სამუშაოთა შუალედური ანგარიშის წარდგენის ვადა 2018 წლის 15 მაისი; 2018 წლის 15 ოქტომბერი.</p>		
<p>6. ნებართვის მოქმედება საწებართვო მოწმობის გაქვნიდან 2019 წლის 1 მაისამდე, საბოლოო ანგარიშის წარმოდგენის ვალდებულებით.</p>		
<p>7. ნებართვა გაცემულია საქართველოს კანონის „კულტურული მემკვიდრეობის შესახებ“ საფუძველზე.</p>		
გენერალური დირექტორის მოვალეობის შემსრულებელი		პაატო ვაგრიშვილი

ნებართვა ნარჩენების განთავსებაზე ადგილობრივი მუნიციპალიტეტისგან

ს ა ძ ა რ თ შ ე ლ ო
ასპინძის მუნიციპალიტეტის გამგეობა
GEORGIA
ASPINDZA MUNICIPALITY BOARD

საბარძოქო: 0300 ასპინძა, მისი მისამართი: 4.1.3.1. (0364) 223399, 291616
3 TAMARIS STR. 0300 ASPINDEA, GEORGIA. Tel: (0364) 223399; 291616

N 5283/11
30/12/2016

5283-11-2-201612301123

საქართველოს მუნიციპალური განვითარების
ფონდის აღმასრულებელ დირექტორს
ბატონ გალაქტიონ ბუაძეს

ასპინძის მუნიციპალიტეტის გამგეობა ვარძიის კომპლექსთან ტურისტული ინფრასტრუქტურის ER-ის და ხერთვისის ციხესთან ტურისტული ინფრასტრუქტურის ER-ის მოსამზადებლად გიგზავნით შემდეგი სახის ინფორმაციას:

1. ორივე შემთხვევაში კონტრაქტორმა სამუშაოების შედეგად წარმოშობილი ინერტული და სამშენებლო ნარჩენები შეუძლიათ განათავსონ მათთვის სასურველ, მუნიციპალიტეტის საკუთრებაში არსებული მიწის ნაკვეთებზე: ს.კ 60.10.31.019, 60.10.31.020, 60.09.32.012 იმ პირობით, რომ შემდგომში განთავსებული სამშენებლო ნარჩენი მაქსიმალურად მოსწორდეს.
2. ორივე შემთხვევაში ქვიშა-ხრემის ლიცენზირებული კარიერი მდებარეობს სოფელ ნიჯგორის მიმებარედ, დაშორება სოფელ ხერთვისიდან დაახლოებით 5 კმ, დაშორება ვარძიიდან დაახლოებით 20 კმ.

ლევან გაბაძე

მუნიციპალიტეტის გამგებელი

License for extraction of inert material

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԿՐԹԱԿԱՆԱԿՈՒԹՅԱՆ ՄԱՐԶԻ ԿՈՄԻՏԵ

ԿՐԹԱԿԱՆԱԿՈՒԹՅԱՆ ԿԵՆՏՐԱԿԱՆ ՏԵԽՆԻԿԱԿԱՆ ԿՈՄԻՏԵ

ԱՆՈՒՅՑԱԿԻ ԳՆԱԿՆԵՐՈՒՄԻ ՏՆՈՒՆԱԿԻ ԵՐԱՐՈՒՄԻ ԼԱՑՎԱԿ

№ 1005118

ՍՈՒՐՏՈՒՄ 01

ՏՆՈՒՆԱԿԱԿՈՒԹՅԱՆ ԿԵՆՏՐԱԿԱՆ ՏԵԽՆԻԿԱԿԱՆ ԿՈՄԻՏԵ

ՏՆՈՒՆԱԿԱԿՈՒԹՅԱՆ ԿԵՆՏՐԱԿԱՆ ՏԵԽՆԻԿԱԿԱՆ ԿՈՄԻՏԵ
ԲՆԱԿԱԿԱՆ ԿԵՆՏՐԱԿԱՆ ՏԵԽՆԻԿԱԿԱՆ ԿՈՄԻՏԵ

ՎՅՈՒՄՈՒԹՅԱՆ ԿՐԹԱԿԱՆԱԿՈՒԹՅԱՆ ԿԵՆՏՐԱԿԱՆ ՏԵԽՆԻԿԱԿԱՆ ԿՈՄԻՏԵ

ՎՅՈՒՄՈՒԹՅԱՆ ԿՐԹԱԿԱՆԱԿՈՒԹՅԱՆ ԿԵՆՏՐԱԿԱՆ ՏԵԽՆԻԿԱԿԱՆ ԿՈՄԻՏԵ

ՎՅՈՒՄՈՒԹՅԱՆ ԿՐԹԱԿԱՆԱԿՈՒԹՅԱՆ ԿԵՆՏՐԱԿԱՆ ՏԵԽՆԻԿԱԿԱՆ ԿՈՄԻՏԵ

ՎՅՈՒՄՈՒԹՅԱՆ ԿՐԹԱԿԱՆԱԿՈՒԹՅԱՆ ԿԵՆՏՐԱԿԱՆ ՏԵԽՆԻԿԱԿԱՆ ԿՈՄԻՏԵ

ՎՅՈՒՄՈՒԹՅԱՆ ԿՐԹԱԿԱՆԱԿՈՒԹՅԱՆ ԿԵՆՏՐԱԿԱՆ ՏԵԽՆԻԿԱԿԱՆ ԿՈՄԻՏԵ

ՎՅՈՒՄՈՒԹՅԱՆ ԿՐԹԱԿԱՆԱԿՈՒԹՅԱՆ ԿԵՆՏՐԱԿԱՆ ՏԵԽՆԻԿԱԿԱՆ ԿՈՄԻՏԵ

ՎՅՈՒՄՈՒԹՅԱՆ ԿՐԹԱԿԱՆԱԿՈՒԹՅԱՆ ԿԵՆՏՐԱԿԱՆ ՏԵԽՆԻԿԱԿԱՆ ԿՈՄԻՏԵ

ՎՅՈՒՄՈՒԹՅԱՆ ԿՐԹԱԿԱՆԱԿՈՒԹՅԱՆ ԿԵՆՏՐԱԿԱՆ ՏԵԽՆԻԿԱԿԱՆ ԿՈՄԻՏԵ

ՎՅՈՒՄՈՒԹՅԱՆ ԿՐԹԱԿԱՆԱԿՈՒԹՅԱՆ ԿԵՆՏՐԱԿԱՆ ՏԵԽՆԻԿԱԿԱՆ ԿՈՄԻՏԵ

ՎՅՈՒՄՈՒԹՅԱՆ ԿՐԹԱԿԱՆԱԿՈՒԹՅԱՆ ԿԵՆՏՐԱԿԱՆ ՏԵԽՆԻԿԱԿԱՆ ԿՈՄԻՏԵ

ՎՅՈՒՄՈՒԹՅԱՆ ԿՐԹԱԿԱՆԱԿՈՒԹՅԱՆ ԿԵՆՏՐԱԿԱՆ ՏԵԽՆԻԿԱԿԱՆ ԿՈՄԻՏԵ

ՎՅՈՒՄՈՒԹՅԱՆ ԿՐԹԱԿԱՆԱԿՈՒԹՅԱՆ ԿԵՆՏՐԱԿԱՆ ՏԵԽՆԻԿԱԿԱՆ ԿՈՄԻՏԵ

